

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Hospodářsky a sociálně ohrožené území SO ORP Moravský Krumlov

Případová studie

jihořmoravský kraj

Obsah

Úvod.....	3
1 Analytická část	4
1.1 Geografická charakteristika území	4
1.2 Obyvatelstvo a bytová výstavba	6
1.3 Trh práce.....	13
1.4 Ekonomické prostředí.....	15
1.5 Občanská vybavenost	16
1.6 Dopravní infrastruktura	19
1.7 Životní prostředí	21
2 SWOT analýza	24
3 Návrhová část	26
Prioritní osa 1: Ekonomika	28
Prioritní osa 2: Doprava a dopravní obslužnost.....	30
Prioritní osa 3: Vysoká kvalita života obyvatel.....	32
Prioritní osa 4: Stabilní životní prostředí.....	35
Prioritní osa 5: Efektivně fungující veřejná správa.....	38
4 Vazby priorit a opatření studie na strategické a programové dokumenty státu a kraje...40	
4.1 Provázanost na Akční plán SRR ČR 21–22	40
4.2 Provázanost s Informačním systémem projektových záměrů	40
4.3 Provázanost na Akční plán SR JMK 22–23	41
5 Implementační rizika	43
Seznam grafů, map, tabulek a příloh	44
Zdroje.....	46
Přílohy.....	47

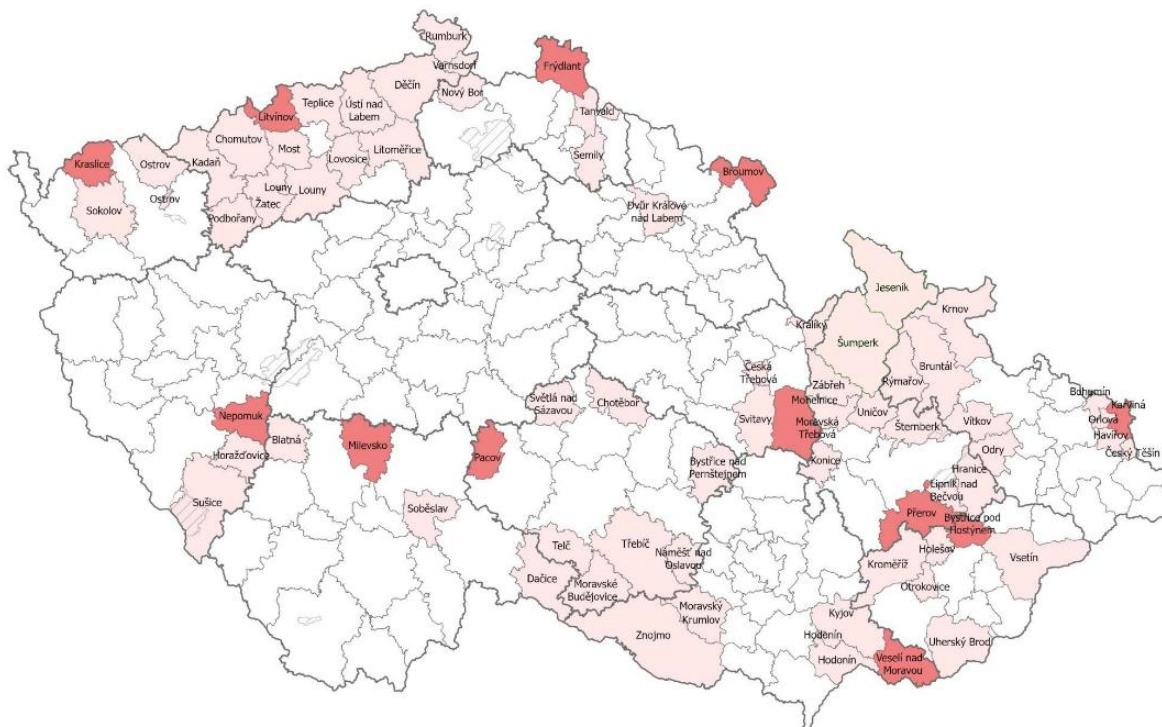
Úvod

Usnesením vlády České republiky č. 775 ze dne 4. 11. 2019 byla schválena Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (dále jen „Strategie“), která byla zpracována na základě zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů. Hlavním smyslem je identifikovat tematické oblasti, ve kterých je potřebný či žádoucí územně specifický přístup (územní dimenze), a zároveň určit, jaké různé intervence by měly být realizovány v období platnosti Strategie 2021–2027 v odlišných územích. Smyslem tohoto kroku je posílení územní konkurenceschopnosti, snižování regionálních odlišností (disparit) a nalézání řešení podporujících udržitelný rozvoj území.

Výstupem návrhové části Strategie je definováno šest strategických cílů, z nichž v pořadí pátý má název „Dobrá kvalita života v hospodářsky a sociálně ohrožených územích“. Na základě syntetického indikátoru složeného z pěti hospodářsko-sociálních ukazatelů byla v rámci České republiky vymezena hospodářsky a sociálně ohrožená území (dále jen „HSOÚ“). V rámci území Jihomoravského kraje se jedná o správní obvody obcí s rozšířenou působností (dále jen „SO ORP“) – Veselí nad Moravou, Kyjov, Hodonín, Znojmo a Moravský Krumlov. Pro účely ověření potřeb a problémů, zjištění stavu a iniciace projektových záměrů bude pro každý SO ORP zpracován iniciační koncepční dokument za přímé participace zainteresovaných aktérů z území.

Jihomoravský kraj zpracoval Strategii rozvoje Jihomoravského kraje 2021+ (dále jen „SRJMK“) s platností do roku 2030, která má provázanost na Strategii a definuje pro jednotlivé správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (dále jen „SO POU“) HSOÚ. Většina identifikovaných HSOÚ po území SO POU se s uvedenými SO ORP shoduje.

Mapa 1 Hospodářsky a sociálně ohrožená území v České republice

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj (2021)

1 Analytická část

1.1 Geografická charakteristika území

Správní obvod obce s rozšířenou působností Moravský Krumlov zahrnuje 33 obcí, z toho dvě města a dva městyse, a je jedním z 21 SO ORP v Jihomoravském kraji. SO ORP Moravský Krumlov se rovněž skládá ze dvou SO POU – Miroslav a Moravský Krumlov (viz Mapa 2). SO ORP Moravský Krumlov se nachází v jihozápadní části kraje, sousedí se SO ORP Znojmo na jižní straně, SO ORP Pohořelice na východní straně a SO ORP Ivančice na severovýchodní straně. Na západní a severozápadní straně sdílí hranici se SO ORP Třebíč a Náměšť nad Oslavou, které se nacházejí v Kraji Vysočina. Celková výměra SO ORP Moravský Krumlov činí 34 778 ha, v roce 2021 zde žilo 22 506 obyvatel a celková hustota obyvatel je 64,7 obyv./km². Na území sledovaného SO ORP působí čtyři dobrovolné svazky obcí – Moravskokrumlovsko, Mikroregion Miroslavsko, Svazek obcí Sever Znojemsko a Svazek obcí Moravia, a dvě místní akční skupiny – Živé pomezí Krumlovsko-Jevišovicko a MAS Znojemské vinařství.

Mapa 2 SO ORP Moravský Krumlov – administrativní mapa

SO ORP MORAVSKÝ KRUMLOV

k 1. 1. 2016

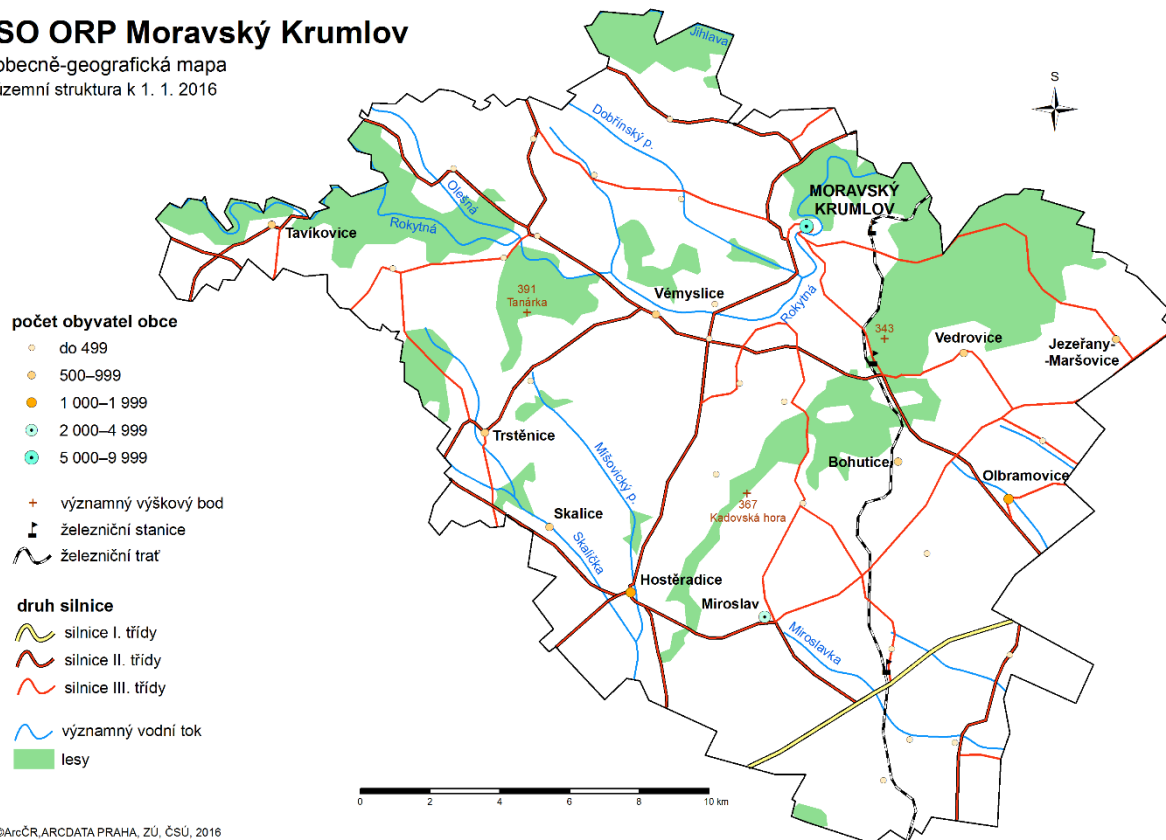

Zdroj: ČSÚ (2021)

Mapa 3 SO ORP Moravský Krumlov – obecně-geografická mapa

SO ORP Moravský Krumlov

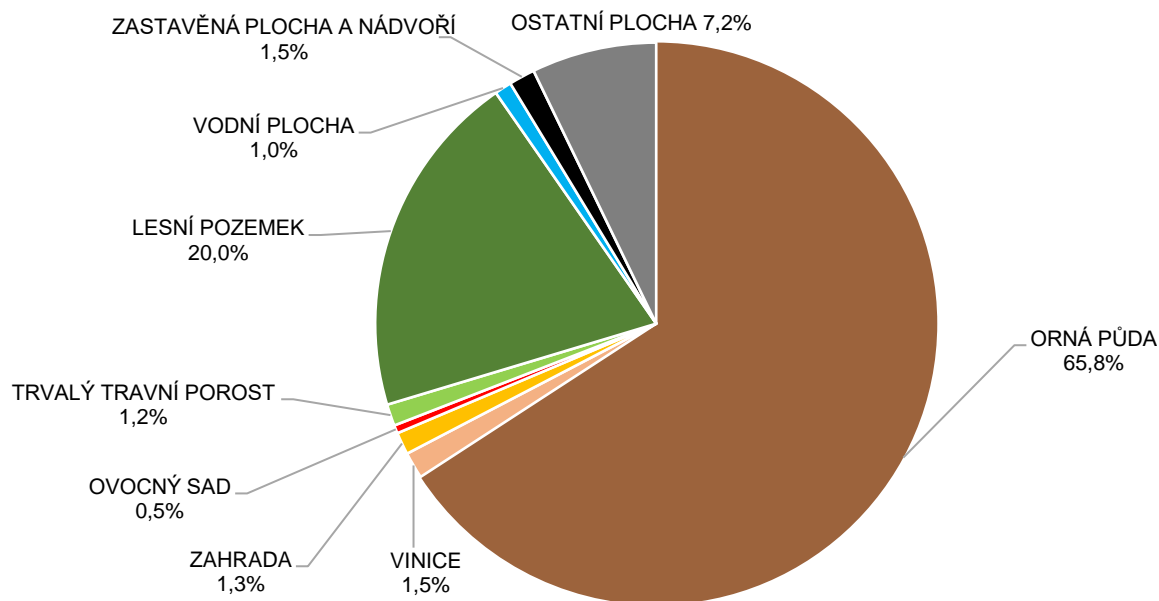
obecně-geografická mapa
územní struktura k 1. 1. 2016

Zdroj: ČSÚ (2021)

Ve srovnání s hodnotami za celý Jihomoravský kraj má SO ORP Moravský Krumlov výrazně vyšší podíl orných půd – zatímco území kraje je tvořeno ornými půdami z 48,3 %, na území SO ORP orné půdy tvoří 65,8 % z celkové rozlohy území. Naopak podíl lesních pozemků na území SO ORP je o 8 % nižší než v rámci celého kraje (JMK 28,1 %, SO ORP 20,0 %), rovněž je na území SO ORP menší podíl trvalých travních porostů (JMK 4,3 %, SO ORP 1,2 %).

Graf 1 Výměra půdy na území SO ORP Moravský Krumlov (k 31. 12. 2021)

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování

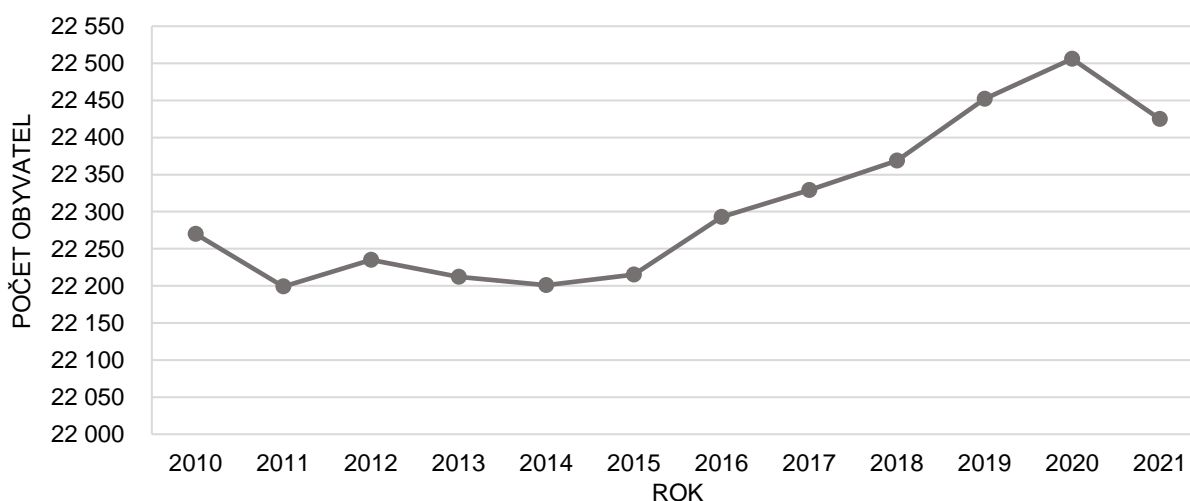
Mezi nejvíce zemědělské obce se řadí Trnové Pole, Suchohrdly u Miroslavi, Našimeřice, Kubšice, Horní Dubňany a Damnice, jejichž podíl orné půdy na celkové výměře území dosahuje až 90 %; naopak v Moravském Krumlově je tento podíl menší než 35 %. Zemědělské obce na území SO ORP převažují, odlišný typ obcí leží u řeky Rokytné nebo u Krumlovského lesa a lesů na jih od něj. Pěstují se typické plodiny pro Jihomoravský kraj – obiloviny, olejnin, v menší míře pak pícniny.

1.2 Obyvatelstvo a bytová výstavba

Populační velikost SO ORP Moravský Krumlov se ve sledovaném období 2010–2021 nijak významně neměnila a pohybovala se mezi 22 až 22,5 tisíci obyvateli. Nejméně obyvatel žilo v roce 2014 (22 201 obyv.), od tohoto roku až do r. 2020 populační velikost SO ORP každým rokem rostla v řádech desítek obyvatel. V roce 2021 však došlo k populačnímu poklesu, kdy se počet obyvatel snížil o 0,36 % (–81 obyv.). K podobně velkému meziročnímu snížení populační velikosti došlo již jen v r. 2011, kdy počet obyvatel klesl o 0,32 % (–71 obyv.). Naopak největší meziroční populační růsty jsou evidovány v letech 2016 a 2019, kdy se počet obyvatel zvýšil o 0,35, resp. 0,37 %.

20 z celkových 33 obcí evidovalo v roce 2021 vyšší počet obyvatel oproti roku výchozímu. K nejvyššímu procentuálnímu nárůstu populační velikosti došlo v obci Lesonice, kde v roce 2010 žilo 176 obyvatel, kdežto v roce 2021 242 obyv. (+37,5 %). O více než 10 % vzrostl v průběhu sledovaného období počet obyvatel rovněž v obcích Hostěradice (+11,8 %, +171 obyv.) Petrovice (11,5 %, +39 obyv.), Bohutice (+11,1 %, +66 obyv.).

Graf 2 Vývoj počtu obyvatel ve SO ORP Moravský Krumlov v letech 2010–2021 (k 31. 12.)

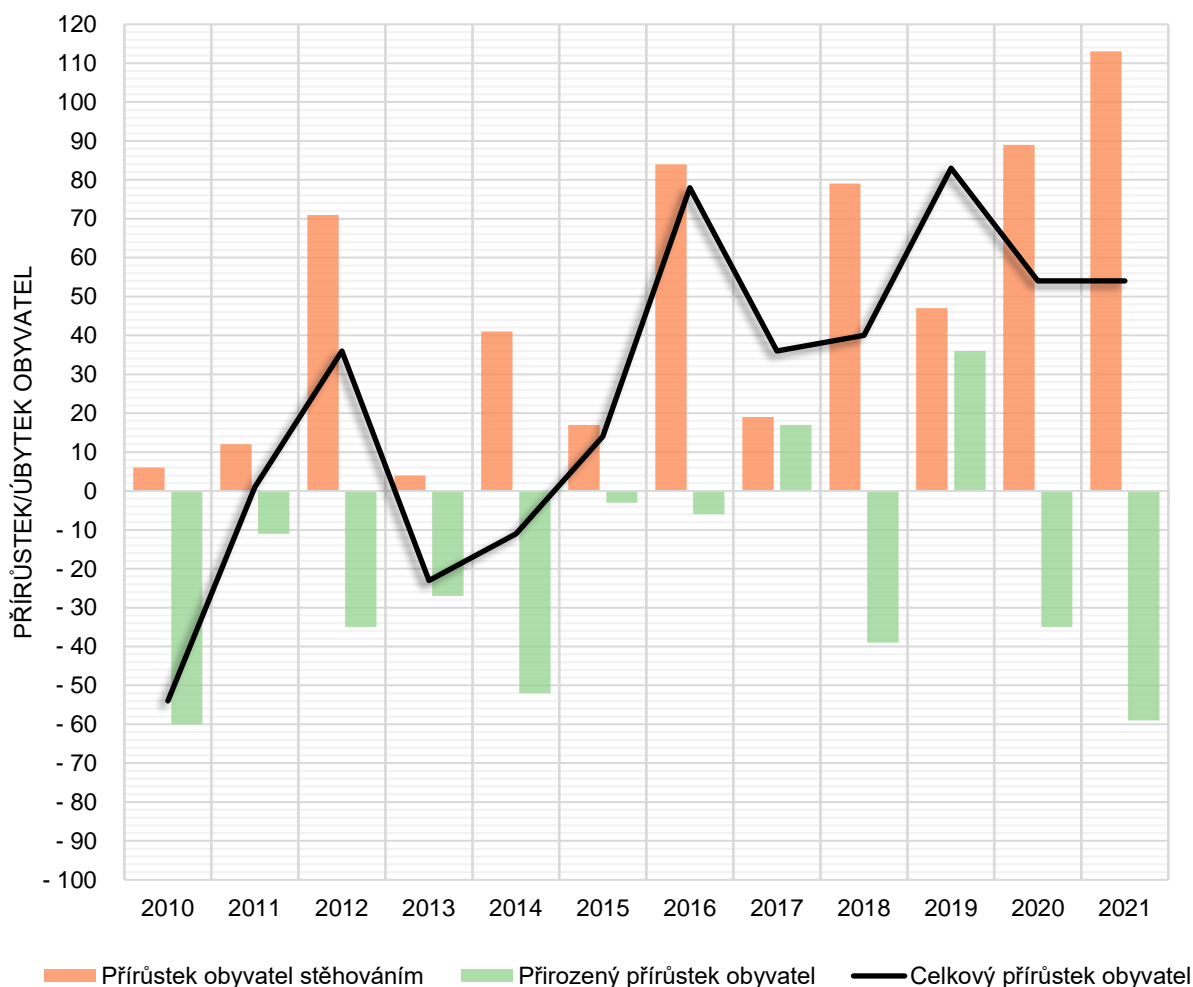
Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování

Hustota obyvatelstva SO ORP Moravský Krumlov činí 64,47 obyv./km², ve srovnání např. s hodnotou tohoto ukazatele za Jihomoravský kraj tak vyplývá, že se SO ORP řadí mezi řidčeji zalidněné oblasti. Hustotu zalidnění vyšší než 100 obyv./km² evidují pouze tři obce – Miroslav (112,9), Moravský Krumlov (113,1) a Vedrovice (115,4). Naopak nejméně zalidněnými obcemi jsou Čermákovice (18,2), Horní Kounice (23,8) a Kadov (24,3). Více než třetina obyvatel SO ORP žije ve dvou největších městech – v Moravském Krumlově (5 606) a v Miroslavi (2 974).

1.2.1 Vývoj počtu obyvatel

Z Grafu 2 vyplývá, že počet obyvatel ve SO ORP Moravský Krumlov ve sledovaném období 2010–2021 téměř každým rokem vzrostl (kromě let 2011 a 2021). Velký podíl na pozitivním celkovém přírůstku obyvatel má kladný migrační přírůstek – v každém roce se do SO ORP více osob přistěhovalo, než se z něj vystěhovalo. Pouze v letech 2010, 2013 a 2014 nedokázal migrační přírůstek kompenzovat vyšší přirozený úbytek obyvatel. Bilance narozených a zemřelých byla až na roky 2017 a 2019 vždy negativní. K nejvyššímu celkovému úbytku obyvatel SO ORP došlo v roce 2010, kdy se populační velikost snížila o 54 obyvatel. Naopak největší nárůst obyvatel byl zaznamenán v roce 2019, kdy v území přibýlo 83 obyvatel.

Graf 3 Vývoj přírůstku obyvatel ve SO ORP Moravský Krumlov v letech 2010–2021

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2022), vlastní zpracování

1.2.2 Vzdělanostní struktura

Na základě dat získaných při Sčítání lidu, domů a bytů v r. 2021 lze konstatovat, že úroveň vzdělanosti obyvatel žijících v obcích SO ORP Moravský Krumlov je nižší ve srovnání s údaji za Jihomoravský kraj i za Česko. Více než dvě pětiny obyvatel SO ORP má střední vzdělání bez maturity a téměř patnáct procent obyvatel má pouze základní vzdělání či jsou úplně bez vzdělání. Studované území rovněž vykazuje výrazněji nižší podíl osob s vysokoškolským vzděláním – v rámci celého kraje tvoří vysokoškoláci více než jednu pětinu obyvatel, ve SO ORP pouze jednu desetinu.

Nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel evidují Moravský Krumlov (14,4 %), Dolní Dubňany (13,4 %) a Jezeřany-Maršovice (12,4 %), naopak nejmenší podíl vysokoškoláků zaznamenávají obce Skalice (3,1 %), Kadov (4,0 %) a Džbánice (4,9 %). V obci Kadov evidují rovněž nejvyšší podíl obyvatel jen se základním vzděláním vč. neukončeného (24,8 %), navíc zde více než polovina obyvatel (51,2 %) má střední vzdělání bez maturity. Více než pětinu tvoří obyvatelé s pouze základním vzděláním také v obcích Našiměřice (23,2 %) a Tavíkovice (20,9 %).

Tabulka 1 Srovnání vzdělanosti obyvatel ve SO ORP Moravský Krumlov s Jihomoravským krajem a ČR (2021)

Kategorie	SO ORP Moravský Krumlov	JMK	ČR
Bez vzdělání + základní vč. neukončeného	14,9 %	12,6 %	13,2 %
Střední vč. vyučení (bez maturity)	41,9 %	30,1 %	31,0 %
Úplně střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	26,8 %	30,3 %	30,9 %
Vyšší odborné, konzervatoř	1,3 %	1,5 %	1,6 %
Vysokoškolské	10,7 %	20,7 %	17,6 %
Nezjištěno	4,3 %	4,8 %	5,8 %

Zdroj: SLDB (2021), ČSÚ. Vlastní zpracování.

1.2.3 Sociální vyloučení

Problematikou sociálního vyloučení se v ČR zabývá Odbor pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR, který pracuje s tzv. indexem sociálního vyloučení. Ten je založen na vyhodnocení míry pěti základních jevů ovlivňujících míru sociálního vyloučení osob – osoby v exekuci, příspěvky na bydlení, příspěvky na živobytí, uchazeči o zaměstnání v evidenci déle než 6 měsíců a předčasné odchody ze základního vzdělávání. Územní srovnání těchto ukazatelů mezi SO ORP Moravský Krumlov a Jihomoravským krajem zobrazuje Tabulka 2 a vývoj hodnoty samotného indexu v období let 2016–2021 pak Graf 4.

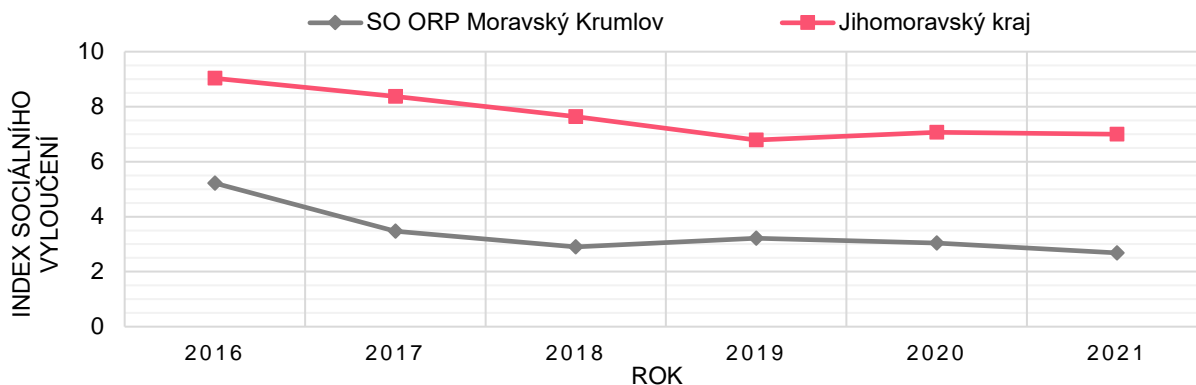
Tabulka 2 Srovnání ukazatelů sociálního vyloučení ve SO ORP Moravský Krumlov a JMK (k r. 2021)

Dimenze	SO ORP Moravský Krumlov	Jihomoravský kraj
Osoby v exekuci (%)	6,8	5,9
Příspěvky na bydlení (%)	1,1	1,5
Příspěvky na živobytí (%)	0,5	0,6
Uchazeči o zaměstnání v evidenci déle než 6 měsíců (%)	1,6	2,3
Předčasné odchody ze vzdělávání (%)	4,3	1,7

Zdroj: Asociace pro sociální začleňování, MMR (2022)

Dle metodiky pro posuzování míry a rozsahu sociálního vyloučení v území, kterou rovněž zpracovala Agentura pro sociální začleňování MMR, index sociálního vyloučení může nabývat hodnoty od 0 do 30 bodů – pokud území vykazuje 0 bodů, nezaznamenává ani v jednom sledovaném ukazateli hodnoty, které by překračovaly mezní hodnotu stanovenou Agenturou pro sociální začleňování, a tak neindikuje ani sociální vyloučení.

Graf 4 Vývoj indexu sociálního vyloučení ve SO ORP Moravský Krumlov a Jihomoravském kraji v letech 2016-2021

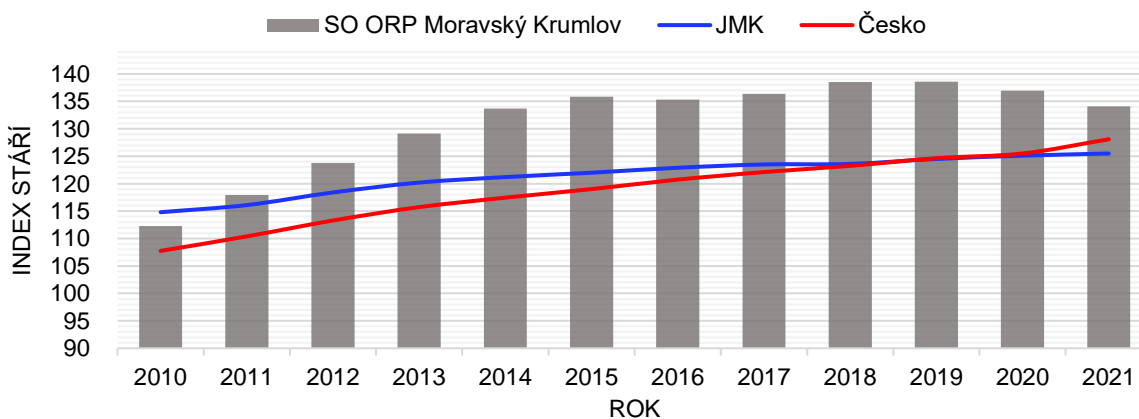
Zdroj: Agentura pro sociální začleňování, MMR (2022)

1.2.4 Věková struktura

Během sledovaného období mezi lety 2010 až 2021 eviduje SO ORP Moravský Krumlov stárnutí své populace. Index stáří, ukazatel vyjadřující kolik obyvatel starších 65 let připadá na 100 obyvatel mladších 15 let, byl ještě v prvním sledovaném roce v SO ORP mírně nižší než v rámci celého Jihomoravského kraje. Od roku 2011 však tempo stárnutí obyvatel SO ORP bylo mírně rychlejší než v případě kraje. Index stáří dosáhl v SO ORP vrcholu v roce 2019, kdy na 100 dětí připadlo 138,6 seniorů. V posledních dvou letech však na rozdíl od Jihomoravského kraje i celého Česka došlo v SO ORP k mírnému poklesu hodnoty indexu stáří, v roce 2021 činil index stáří 134,1 (viz Graf 5).

Ve SO ORP Moravský Krumlov jsou obcí s nejstarší populací Čermákovice, kde v roce 2021 činil průměrný věk obyvatel 47,3 let, index stáří dosáhl hodnoty 350 a obyvatelé mladší 15 let zde tvořili pouhých 8,3 % populace a osoby starší 65 let 28,9 %. Velmi vysoký index stáří vykazovaly v roce 2021 rovněž Miroslavské Knínice (333,3), Horní Dubňany (202,6) či Rešice (194,7). V sedmi obcích žilo v roce 2021 více osob v předproduktivním věku než v postproduktivním – Suchohrdly u Miroslavi (97,6), Horní Kounice (96,6), Jamolice (94,8), Jezeřany-Maršovice (90,3), Trnové Pole (88), Našiměřice (82,1) a Kubšice (55,6). Jedenáct obcí zaznamenalo pokles indexu stáří – největší pokles oproti r. 2010 zaznamenaly obce Tulešice (204,8 → 133,3), Lesonice (168 → 106) či Kubšice (100 → 55,6). Naopak k nejvyššímu nárůstu došlo v obcích Damnice (102,1 → 180,4), Horní Dubňany (116,7 → 202,6) a Miroslavské Knínice (181 → 333,3). (viz Příloha 1 a Příloha 2)

Graf 5 Vývoj indexu stáří ve SO ORP Moravský Krumlov, Jihomoravském kraji a Česku v období 2010–2021

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2022), vlastní zpracování

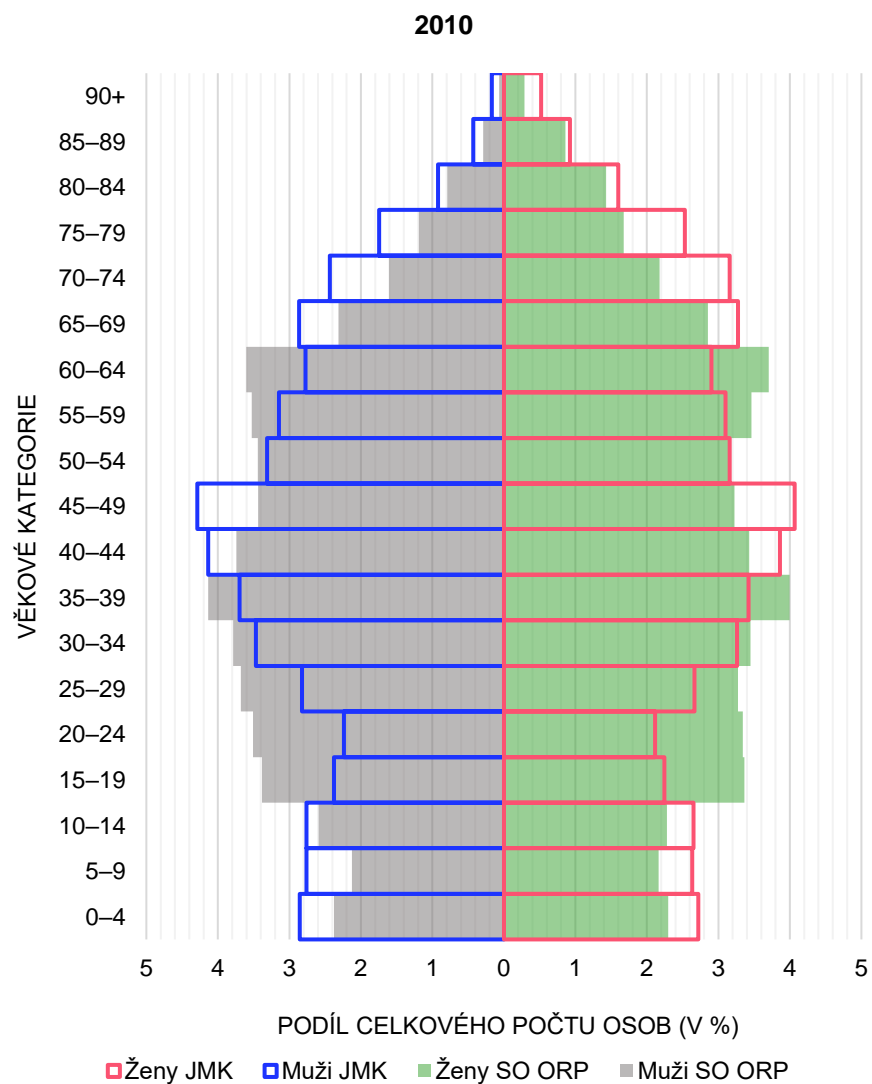
Z porovnání vývoje počtu obyvatel v jednotlivých věkových skupinách vyplývá, že stejně jako v celém kraji i v SO ORP Moravský Krumlov probíhá tzv. trend stárnutí populace shora, tzn. dochází ke zvyšování podílu obyvatel v postproduktivním věku (≥ 65) a zároveň tento růst je rychlejší než růst podílu obyvatel ve věku předproduktivním (< 15). V Grafu 8 lze rovněž pozorovat výraznější pokles podílu obyvatel ve věku 15–39 let, nárůst zase vykazují zejména věkové skupiny 0–14, 45–54 a osoby starší 65 let.

Tabulka 3 Srovnání věkových skupin ve SO ORP Moravský Krumlov a Jihomoravském kraji v letech 2010 a 2021

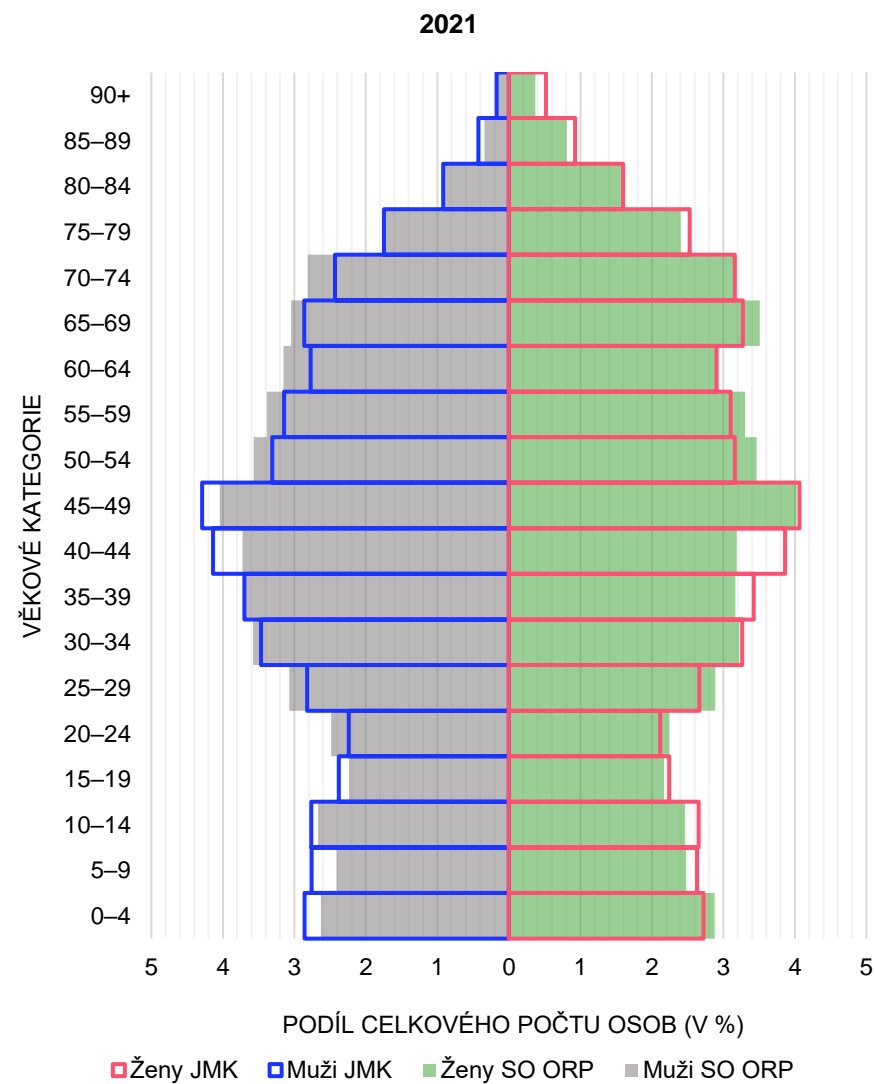
	SO ORP Moravský Krumlov		Jihomoravský kraj	
	2010	2021	2010	2021
Předproduktivní věk	13,8 %	15,6 %	14,1 %	16,4 %
Produktivní věk	70,6 %	63,5 %	69,8 %	63,1 %
Postproduktivní věk	15,5 %	20,9 %	16,2 %	20,6 %

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2022), vlastní zpracování

Graf 6 a Graf 7 Porovnání věkové pyramidy ve SO ORP Moravský Krumlov a Jihomoravském kraji v roce 2010 a 2021 (k 31. 12.)

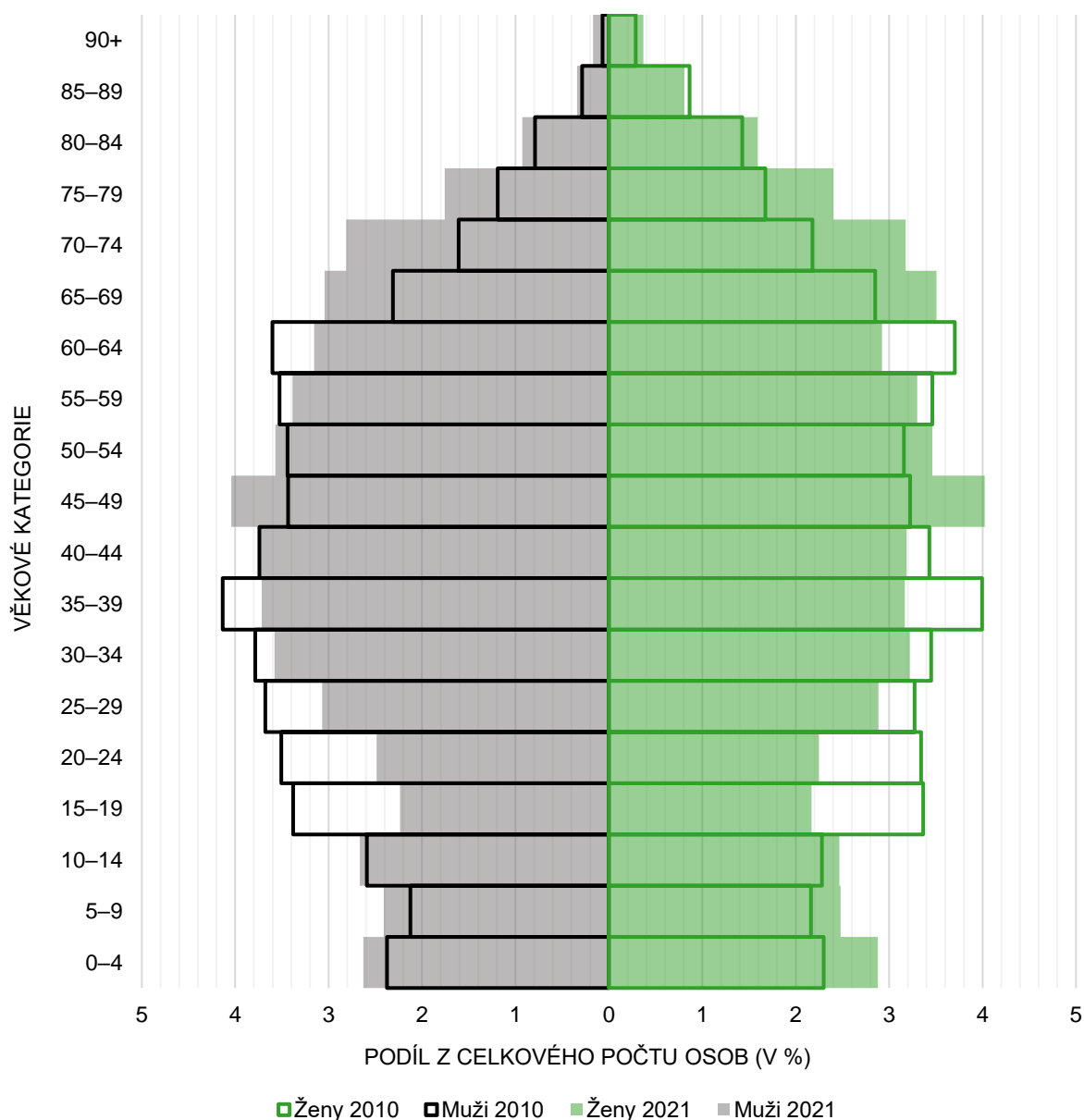

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2022), vlastní zpracování

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2022), vlastní zpracování

Graf 8 Porovnání věkové pyramidy ve SO ORP Moravský Krumlov v letech 2010 a 2021 (k 31. 12.)

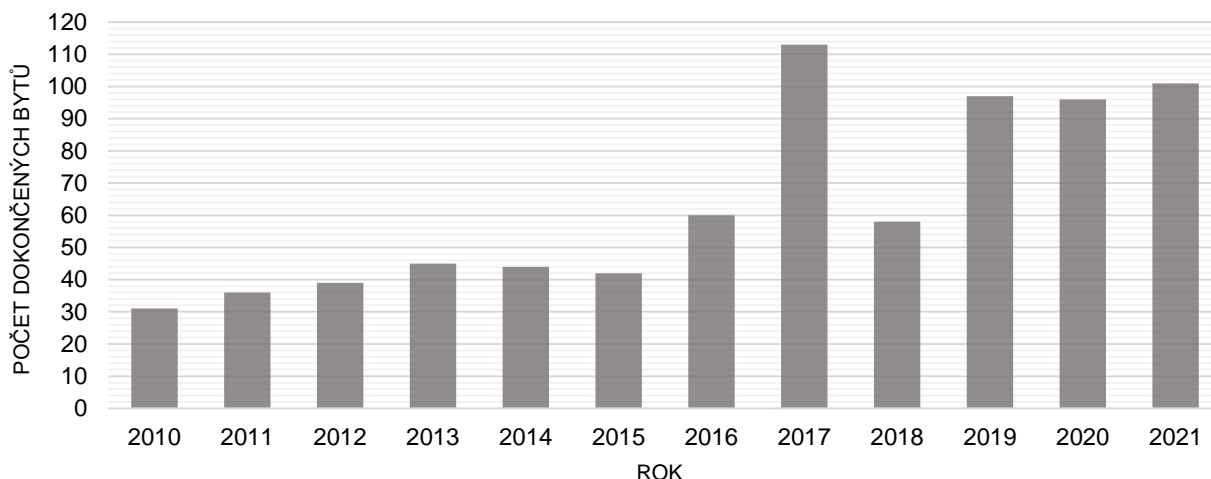
Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2022), vlastní zpracování

1.2.5 Bytová výstavba

Ve sledovaném období vzniklo ve SO ORP Moravský Krumlov celkem 762 bytů, v posledních třech letech se bytová výstavba ustálila kolem hodnoty 100 nových bytů ročně. Nejmenší počet bytů byl dokončen v roce 2010 – celkem 31, a nejvíce bytů se postavilo v roce 2017 – celkem 113.

Nejvíce bytů bylo dokončeno v Moravském Krumlově (153), v Hostěradicích (100) či v Miroslavi (83), naopak v Kadově, Trnovém Poli a Čermákovcích za celé období vznikl pouze jeden byt (ve všech případech v r. 2021), v obci Džbánice nebyl dokončen dokonce ani jeden byt.

Graf 9 Bytová výstavba ve SO ORP Moravský Krumlov v letech 2010–2021

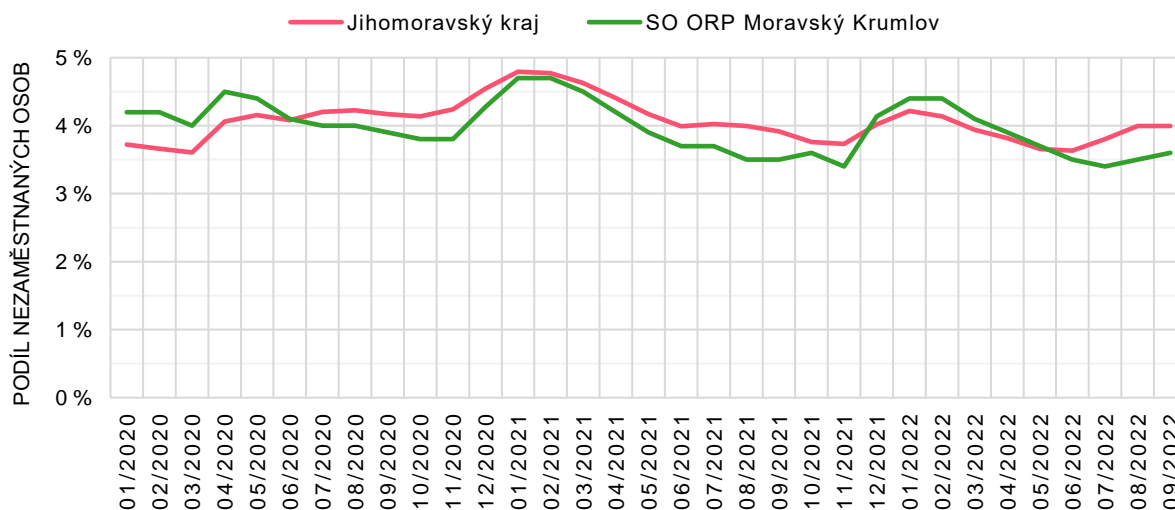
Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2022), vlastní zpracování

1.3 Trh práce

1.3.1 Uchazeči o zaměstnání a nezaměstnanost

Od ledna 2020 do září 2022 se podíl nezaměstnaných osob ve SO ORP Moravský Krumlov pohyboval převážně mírně pod průměrem Jihomoravského kraje, pouze v prvních pěti měsících let 2020 až 2022 hodnota převažovala krajský průměr. Rozdíly však v žádném měsíci nepřesáhly 0,5 %. Trend nárůstu a poklesů podílu nezaměstnaných osob ve SO ORP vždy kopíroval vývoj hodnoty v Jihomoravském kraji.

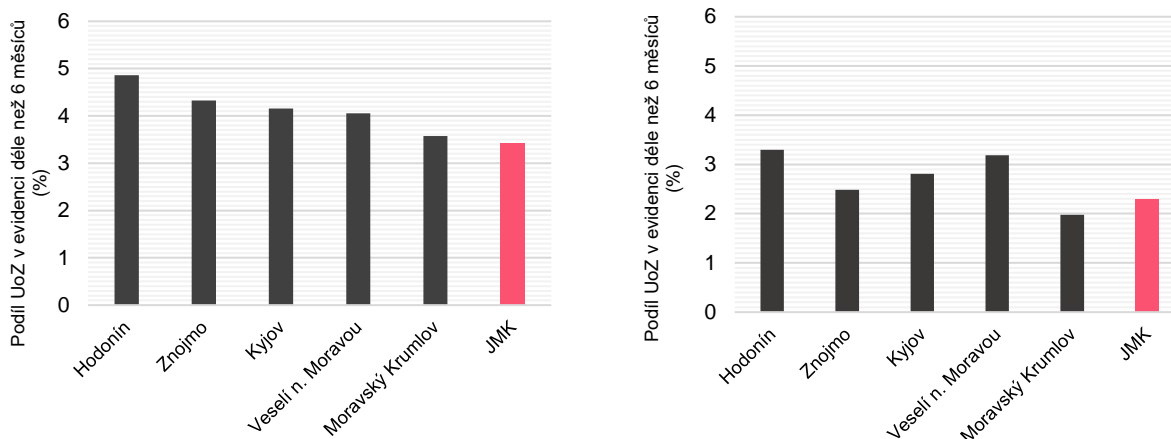
Graf 10 Časová řada vývoje podílu nezaměstnaných osob ve SO ORP Moravský Krumlov ve srovnání s Jihomoravským krajem v měsíčním intervalu od ledna 2020 do září 2022

Zdroj: Měsíční nezaměstnanost – vývoj na trhu práce pro vybrané kraje a ČR, MPSV (2022)

Jak v roce 2016, tak i v roce 2021 měl SO ORP Moravský Krumlov nejmenší podíl osob ve věku 15–64 let, které se ucházejí o zaměstnání déle než 6 měsíců. S klesající nezaměstnaností došlo do roku 2021 k poklesu hodnot tohoto ukazatele ve všech HSOÚ. V roce 2021 však podíl ve SO ORP Moravský Krumlov klesl již pod průměr Jihomoravského kraje – v rámci celého kraje se o práci dlouhodobě ucházelo 2,3 % osob v produktivním věku, ve SO ORP Moravský Krumlov pouze 2,0 %.

Graf 11 a Graf 12 Podíl uchazečů o zaměstnání v evidenci déle než 6 měsíců v HSOÚ Jihomoravského kraje (vůči obyvatelstvu ve věku 15–64 let). Vlevo stav k 31. 12. 2016, vpravo k 31. 12. 2021)

Zdroj: Agentura pro sociální začleňování, MMR (2022) Zdroj: Agentura pro sociální začleňování, MMR (2022)

1.3.2 Soběstačnost trhu práce

Soběstačnost trhu práce popisuje veličina, která zobrazuje poměr ekonomicky aktivních osob a počtu pracovních míst v daném území. Je-li hodnota 100, pak teoreticky každý dospělý občan ve věku 20–64 let může nalézt zaměstnání v místě svého bydliště. V případě, že je hodnota vyšší než 100, nabízí region více pracovních příležitostí, než kolik má práce schopných občanů a stává se z pracovního hlediska dostředivým územím. Pakliže je hodnota nižší, je zákonitě nutné, aby určitá část obyvatel našla práci mimo místo svého trvalého bydliště, což s sebou přináší nutnost vyšších nároků na spoje hromadné dopravy, zkapacitnění dopravní infrastruktury atp. (CzechInvest, 2022).

Hodnota soběstačnosti trhu práce v SO ORP Moravský Krumlov činí 59. Celkově je tak region vyjížďkový a je v této statistice nejhorším SO ORP Jihomoravského kraje. Hodnota za celý Jihomoravský kraj pak činí 110,1, průměrný SO POÚ v Jihomoravském kraji má ale hodnotu 76. Z SO POÚ zkoumaného území má nejméně soběstačný trh práce Moravský Krumlov (57,2). To znamená, že se v regionu nachází pracovní místo pouze pro cca 57 % jeho obyvatel ve věku 20–64 let. Moravský Krumlov je ve srovnání s ostatními SO POÚ kraje na 31. místě ze 34. Mírně lepších hodnot dosahuje ukazatel v případě SO POÚ Miroslav (60,8, 28. místo mezi SO POÚ JMK).

1.3.3 Zranitelnost trhu práce

Jedná se o index, který vyjadřuje, kolik procent všech zaměstnaneckých pozic by v daném území zaniklo v případě odchodu největšího zaměstnavatele, který nespadá do kritické infrastruktury státu (nemocnice, univerzity, elektrárny apod.). Čím větších hodnot ukazatel dosahuje, tím vyšší by byl dopad na trh práce v regionu.

Ve SO ORP Moravský Krumlov činí index zranitelnosti trhu práce 6,1, což je podprůměrná hodnota oproti JMK (9,2). SO POÚ Miroslav vykazuje vyšší hodnotu tohoto ukazatele, největší

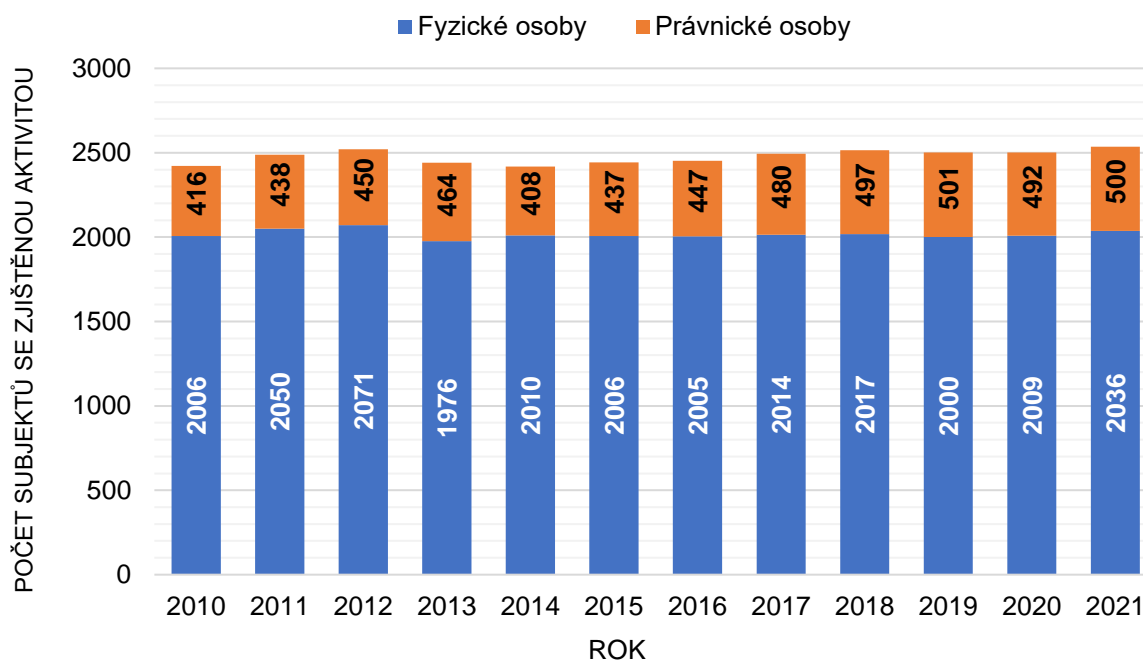
zaměstnavatel zde poskytuje 6,9 % pracovních míst (16. místo ze 34 SO POÚ v JMK). V případě SO POÚ Moravský Krumlov pak index činí 5,3 (14. místo v JMK).

1.4 Ekonomické prostředí

1.4.1 Ekonomické subjekty a podnikatelská aktivita

V období let 2010 až 2021 došlo ve SO ORP Moravský Krumlov k mírnému nárůstu počtu ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou, a to díky zvýšení počtu fyzických (+30) i právnických osob (+84). V roce 2021 tak působilo na území SO ORP Moravský Krumlov 2 036 podnikajících fyzických osob a 500 právnických osob (viz Graf 13).

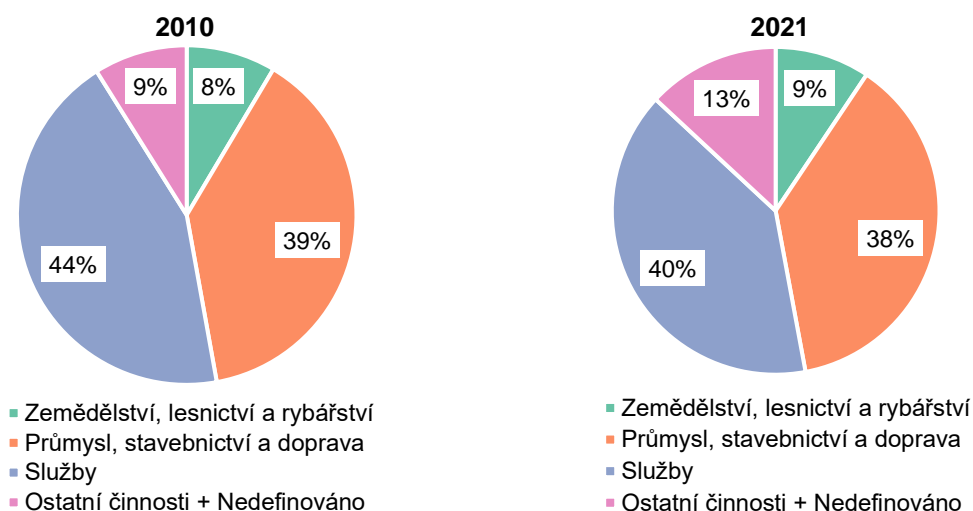
Graf 13 Počet ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou ve SO ORP Moravský Krumlov za roky 2010–2021

Zdroj: ČSÚ (2021), vlastní zpracování

Graf 14 a 15 znázorňují procentuální podíl ekonomických subjektů v jednotlivých ekonomických sektorech v roce 2010 a 2021. Dle dat Českého statistického úřadu působilo v roce 2021 v SO ORP Moravský Krumlov 9 % společností v primárním sektoru, 38 % v sekundárním sektoru a 40 % v sektoru terciárním. 13 % subjektů nemělo uvedeno konkrétní odvětví, v němž působí. Ve srovnání s rokem 2010 jde o podobné hodnoty, v priméru i sekundéru došlo k nárůstu podílu o 1 %, terciér však klesl o 4 %. O stejnou hodnotu však vzrostl podíl kategorie „ostatní odvětví a nedefinováno“.

Graf 14 a Graf 15 Podíl ekonomických subjektů ve SO ORP Moravský Krumlov podle ekonomických sektorů v roce 2010 a 2021

Zdroj: ČSÚ (2021), vlastní zpracování.

Míra podnikatelské aktivity byla ve SO ORP Moravský Krumlov jak v roce 2010, tak v roce 2021 nižší než v rámci Jihomoravského kraje i Česka. Oproti roku 2010, kdy míra podnikatelské aktivity činila 10,8 %, sice hodnota vzrostla v roce 2021 o 0,5 %, ovšem došlo zároveň ke zvýšení rozdílu hodnoty vůči krajskému a celorepublikovému průměru (viz Tabulka 4).

Tabulka 4 Srovnání míry podnikatelské aktivity ve SO ORP Moravský Krumlov, Jihomoravském kraji a Česku

	2010			2021		
	Počet ekon. subjektů	Počet obyvatel	Míra podn. aktivity	Počet ekon. subjektů	Počet obyvatel	Míra podn. aktivity
SO ORP	2 422	22 270	10,8 %	2 536	22 425	11,3 %
JMK	155 739	1 154 654	13,4 %	181 148	1 184 568	15,2 %
ČR	1 399 983	10 532 770	13,2 %	1 590 149	10 516 707	15,1 %

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování.

1.4.2 Struktura zaměstnavatelů

Z dat Úřadu práce ČR vyplývá, že ve SO ORP Moravský Krumlov je nesoulad mezi poptávkou po pracovních příležitostech a nabídkou pracovních míst. Obyvatelé SO ORP jsou však spíše odkázáni na dojížděku za prací do okolních regionů, zejména do okresu Brno-venkov či přímo do krajského města Brna.

Nejnovější zpráva Úřadu práce ČR o situaci na krajském trhu práce uvádí, že ve SO ORP jsou nejvýznamnějšími zaměstnavateli Jednota Moravský Krumlov, spotřební družstvo, které provozuje v regionu maloobchodní jednotky, Miroslavské strojírny, s.r.o. a společnost RETEX a.s. sídlící v Moravském Krumlově (textilní průmysl).

1.5 Občanská vybavenost

1.5.1 Veřejná občanská vybavenost, technická infrastruktura, školství

Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu definuje veřejnou občanskou vybavenost jako „stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu [a] ochranu

obyvatelstva“.¹ Pouze ve třech z třiatřiceti obcí SO ORP Moravský Krumlov se nachází sběrný dvůr nebezpečných a objemných odpadů, konkrétně v Miroslavi, Moravském Krumlově a Vémyslicích. Ve většině obcí se nachází hřiště, dětské hřiště, kostel a kulturní dům (sál) pro pořádání společenských akcí. Co se týká sportovního vyžití, v jedenácti obcích se nachází víceúčelové tělocvičny, sedm obcí disponuje koupalištěm, v městysu Vémyslice dokonce i krytým bazénem.

Tabulka 5 Počet obcí, v nichž se nachází veřejná občanská zařízení ve SO ORP Moravský Krumlov (k 31.12.2016)

Typ veřejného občanského vybavení	Počet
sběrný dvůr nebezpečných a objemných odpadů	3
kulturní dům (sál) pro pořádání společenských akcí	25
kino	2
středisko pro volný čas dětí (mládeže)	5
kostel s náboženským využitím	25
turistické informační centrum	4
víceúčelová tělocvična, sokolovna, sportovní hala	11
jednoúčelové kryté sportovní zařízení	1
hřiště	30
dětské hřiště	27
koupaliště	7
krytý bazén	1

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2022)

Technická infrastruktura zahrnuje vybavenost obcí technickým zařízením, tzn. napojením na elektřinu, plyn, vodovod či kanalizaci. Všechny obce ve SO ORP jsou připojeny na veřejný vodovod, pouze jedna obec – Našiměřice – není dle dat ČSÚ plynofikována. Vybudovanou kanalizaci má 26 obcí, z toho jedna není napojena na čističku odpadních vod (Lesonice).

Tabulka 6 Počet obcí ve SO ORP Moravský Krumlov, v nichž se nachází technická infrastruktura (k 31.12.2016)

Typ technické infrastruktury	Počet
kanalizace	26
z toho kanalizace s napojením na ČOV	25
veřejný vodovod	33
plynofikace	32

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2022)

Alespoň jedna školská organizace se nachází ve 20 z 33 obcích SO ORP Moravský Krumlov. Pouze mateřskou školou disponují čtyři obce, konkrétně Damnice, Dobřínsko, Jamolice a Petrovice. V obci Lesonice se zase nachází jen základní škola. Nejvíce školských zařízení se nalézají v Moravském Krumlově – jedna mateřská škola, dvě základní školy, dětský domov se základní a střední školou, gymnázium a střední škola dopravy, obchodu a služeb. Kompletní přehled školských zařízení je v Příloze 3.

Tabulka 7 Přehled školských organizací ve SO ORP Moravský Krumlov (k r. 2021)

Typ organizace	Celkový počet
mateřská škola	10
mateřská škola + základní škola	10
základní škola	7
střední škola	2

¹ Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu.

dětský domov se ZŠ a SŠ	1
Celkem	30

Zdroj: Odbor školství KrÚ JMK, vlastní zpracování

1.5.2 Zdravotnictví a sociální služby

Ve SO ORP Moravský Krumlov se nenachází žádné nemocniční zařízení s lůžkovými odděleními. Nejbližší takové zařízení se nachází v Ivančicích, dále pak ve Znojmě a Brně.

Dle dat Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb disponuje alespoň jedním zdravotnickým zařízením pouze 7 ze 33 obcí SO ORP Moravský Krumlov. Nejvíce lékařů se koncentruje do Moravského Krumlova, kde se nachází 28 zařízení v 18 různých specializacích, a Miroslavi, kde se nalézá 21 ordinací v 10 specializacích.

Mimo výše dvě zmíněná města se nacházejí zdravotnická zařízení v obcích:

- Hostěradice (praktický lékař, pediatrie),
- Jiřice u Miroslavi (praktický lékař, stomatologie, logopedie),
- Olbramovice (praktický lékař, stomatologie),
- Skalice (praktický lékař, psychiatrie),
- Tavíkovice (praktický lékař, stomatologie, psychiatrie).

V regionu rovněž působí čtyři služby domácí zdravotní péče, všechny sídlí v Moravském Krumlově.

Ve SO ORP Moravský Krumlov se nachází celkem 6 zařízení sociálních služeb. Azylový dům pro matky s dětmi se nachází v Moravském Krumlově, město je zároveň jeho zřizovatelem. V obci Skalice se nachází v rámci jedné příspěvkové organizace domov pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením a domov se zvláštním režimem a v obci Tavíkovice sídlí Domov u Lesa, který je určen pro osoby se zdravotním postižením. Obě tato zařízení jsou zřizována Jihomoravským krajem. V obci Tavíkovice rovněž působí Terapeutická komunita Salebra, která pomáhá osobám závislým na drogách.

Tabulka 8 Počet sociálních zařízení a lůžek ve SO ORP Moravský Krumlov (k r. 2021)

Typy sociálních zařízení	Počet zařízení	Počet míst v zařízení
Domov pro osoby se zdravotním postižením	2	108
Domov pro seniory	1	11
Domov se zvláštním režimem	1	59
Azylový dům	1	7
Terapeutická komunita	1	15

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2022), vlastní zpracování

1.5.3 Cestovní ruch

Z územního hlediska spadá SO ORP Moravský Krumlov do turistické oblasti Znojemska a Podyjí. Region rovněž spadá do Znojemské vinařské oblasti. Ve srovnání s jinými regiony Jihomoravského kraje se však Moravskokrumlovsko řadí mezi nejméně navštěvované regiony. V roce 2021 se ve SO ORP Moravský Krumlov nacházelo 12 hromadných ubytovacích zařízení, z toho čtyři tříhvězdičkové hotely, pět penzionů, dva kempy a jedno nezařazené zařízení. Dohromady tato zařízení poskytovala 293 lůžek ve 104 pokojích. Dle dat ČSÚ se počty hostů v období let 2012–2021 pohybovaly v řádech maximálně jednotek tisíců ročně, průměrný počet přenocování rovněž ani v jednom roce nepřekročil 2,5 dne (viz Tabulka 9).

Nejnavštěvovanější památkou v regionu je zámek v Moravském Krumlově, kde je do roku 2026 umístěna výstava souboru obrazů Alfonse Muchy Slovanská epopěj. V roce 2021 na tento zámek zavítalo 38 718 osob, čímž se stal desátou nejnavštěvovanější památkou kraje v kategorii Hrady a zámky. Mezi další památky regionu, leč výrazně méně navštěvované, patří Zámek Miroslav (1 678 návštěvníků) a Knížecí dům Moravský Krumlov (383 návštěvníků).

Tabulka 9 Počty ubytovaných turistů ve SO ORP Moravský Krumlov v letech 2012–2021

SO ORP	Hosté celkem	v tom		Průměrný počet přenocování (noci)
		rezidenti	nerezidenti	
2012	5 502	4 295	1 207	2,0
2013	6 109	4 827	1 282	2,1
2014	není k dispozici	není k dispozici	není k dispozici	není k dispozici
2015	není k dispozici	není k dispozici	není k dispozici	není k dispozici
2016	5 875	4 788	1 087	2,2
2017	3 734	3 423	311	2,5
2018	8 249	7 237	1 012	2,2
2019	8 571	7 737	834	1,9
2020	6 490	6 172	318	2,2
2021	6 839	6 479	360	2,5

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2022)

Na severu a západě regionu není plně využit turistický potenciál, který by mohl pomoci především slabším obcím v okolí řeky Rokytné. Na území je vymezena řada evropsky významných lokalit, dva přírodní parky (Rokytná a Střední Pojihlaví), šest přírodních památek (z toho tři v Hostěradicích), tři přírodní rezervace, národní přírodní památka (Miroslavské kopce) a národní přírodní rezervace (Rokytné slepence). Turistický potenciál především Rokytných slepenců a Středního Pojihlaví není plně využit. Moravský Krumlov postupně upravuje zámek, kde je zatím umístěna Slovanská epopěj a v budoucnu by se zde dala zřídit jiná zajímavá expozice s nadregionálním významem. Okolí města Miroslavi skýtá možnost rozvoje vinařské turistiky. Celá oblast by pak mohla využít stále větší oblíbenosti agroturistiky.

1.6 Dopravní infrastruktura

1.6.1 Silniční doprava

Územím SO ORP Moravský Krumlov neprochází žádný úsek dálnice. V jihovýchodní části regionu se nachází jedna silnice první třídy – I/53, která propojuje Znojmo s Pohořelicemi, z kterých vede dálnice D52 do Brna. Tento úsek je zároveň nejvytíženější silnicí v regionu, dle sčítání dopravy tudy projede až 11 000 vozidel denně. Pro sever oblasti jsou důležitým spojením na Brno a na Ivančice především silnice II/413 a II/152. Největší podíl ve SO ORP Moravský Krumlov mají silnice III. třídy, které tvoří 55,8 % z celkové délky silnic. Dvě pětiny z celkové délky pak zastávají silnice II. třídy. Pouhá 4 % tvoří silnice I. třídy.

Tabulka 10 Délka silniční sítě dle tříd silnic ve SO ORP Moravský Krumlov a Jihomoravském kraji

	Počet km		Podíl	
	SO ORP	JMK	SO ORP	JMK
Dálnice	0,0	154,9	0,0 %	4,2 %
Silnice I. třídy	10,7	422,0	4,0 %	11,3 %
Silnice II. třídy	106,9	1 436,6	40,2 %	38,5 %
Silnice III. třídy	148,6	1 454,2	55,8 %	39,0 %
Neevidováno	0,0	262,1	0,0 %	7,0 %
Celkem km silnic	266,2	3 729,8	100,0 %	100,0 %

Zdroj: ArcČR500, verze 3.3, ŘSD, Analýza HSOÚ, MMR.

Hustota silnic na území SO ORP Moravský Krumlov činí 0,77 km/km², jedná se o výrazně nadprůměrnou hodnotu, a to jak ve srovnání s Jihomoravským krajem, tak i celým Českem.

Tabulka 11 Srovnání hustoty silnic ve SO ORP Moravský Krumlov, JMK a ČR

Území	Hustota silnic (km silnic/km ²)
SO ORP Moravský Krumlov	0,77
Jihomoravský kraj	0,52
ČR	0,59

Zdroj: ArcČR 500, verze 3.3, ŘSD, Analýza HSOÚ, MMR.

1.6.2 Železniční doprava

Územím SO ORP Moravský Krumlov vede pouze jedna železniční trať regionálního významu určená pro pravidelnou osobní dopravu – jednokolejná neelektrifikovaná trať č. 244 spojující Brno a Hrušovany nad Jevišovkou. V Moravském Krumlově se na tuto trať napojuje ještě vlečka vedoucí do jaderné elektrárny Dukovany.

1.6.3 Srovnání časové a kilometrové dostupnosti centra SO ORP s krajským městem

Z Moravského Krumlova je krajské město Brno časově nejrychleji dostupné individuální automobilovou dopravou, kdy 41,5 kilometrů dlouhá trasa trvá přibližně 39 minut.

Do Brna nejezdí z Moravského Krumlova žádná přímá autobusová spojení, a to ani v pracovní dny, ani o víkendech. Autobusem lze z Moravského Krumlova do Brna cestovat pouze s přestupy. Trasa s přestupem v Pohořelicích trvá přibližně 90 minut a je dlouhá 59 km. Existuje také možnost cesty s přestupem v Ivančicích, ta trvá cca 75 minut a je dlouhá 45 km, jezdí ovšem pouze v pracovní dny. V ranní a odpolední špičce mají autobusová spojení půlhodinový interval, mimo ni jezdí autobusy každých 60 minut. O víkendech jedou pouze tři spoje s přestupem v Pohořelicích denně, rovněž je možné jet třikrát denně s přestupem ve Znojmě, v tomto případě však cesta trvá 2 hodiny a 25 minut a je dlouhá 106 km.

Mezi Moravským Krumlovem a Brnem však existují přímé vlakové linky. V pracovní dny jede 22 přímých spojů, v ranní špičce jezdí v půlhodinovém intervalu, mimo ni v intervalu hodinovém. O víkendu jezdí 10 přímých spojení ve dvouhodinovém taktu, v ranní špičce v hodinovém. V odpoledních hodinách je také možnost zvolit spojení do Brna s přestupem v Moravských Bránicích, rovněž ve dvouhodinovém intervalu. Většina železničních stanic však leží stovky metrů až několik kilometrů od zastavěného území obcí.

Velmi dobré spojení s Brnem veřejné dopravy má město Miroslav, kudy vede výše zmíněná vlaková linka, zároveň však v Miroslavi začíná přímé autobusové spojení s Brnem s odjezdy v pracovní dny ve špičce v půlhodinovém intervalu, mimo špičku v intervalu hodinovém.

Tabulka 12 Srovnání akcesibility Moravského Krumlova s krajským městem různými dopravními módy

Spojení Moravského Krumlova a Brna	IAD	Autobus	Vlak
Délka (km)	41,5	59	33
Čas (min)	39	85	45 ²
Intervaly odjezdů v pracovní dny (min)	–	60, ve špičce 30	60, v ranní špičce 30
Intervaly odjezdů o víkendu	–	3 spoje denně	120, v ranní špičce 60
Počet přímých spojů v pracovní dny	–	–	22
Počet přímých spojů o víkendu	–	–	10

Zdroj: Mapy.cz, IDS JMK

² Jedná se o průměrnou hodnotu, spoje v pracovní dny jedou od 37 do 49 minut.

1.6.4 Vnitřní propojení hromadnou dopravou

Ve SO ORP Moravský Krumlov není vnitřní propojení hromadnou dopravou na ideální úrovni. Všeми obcemi prochází minimálně 1 pravidelná linka IDS JMK. Na území 4 obcí se pak nachází železniční stanice na trase 244. Ta v Moravském Krumlově se však nachází 3 kilometry od centra obce a je potřeba se k železnici ještě dopravit. To obecně dělá železniční spojení do Moravského Krumlova poměrně neefektivní, jelikož je při využití hromadné dopravy nutnost přestupu na autobus do centra města.

Z celkového počtu 32 obcí v SO ORP Moravský Krumlov lze považovat spojení s centrem obvodu za velmi dobré pouze ve 4 z nich (Dobelice, Petrovice, Rybníky a Vémyslice). Ve špičce je z těchto obcí spojení vypravováno minimálně každých 30 minut a v sedlech každých 60 minut (s výjimkou dopoledního sedla, které ve mnoha obcích obvodu má interval 120 až 240 minut). Celková délka spojení do centra obvodu z těchto obcí nepřesahuje 30 minut. Dobré spojení je k dispozici ze 22 obcí, u kterých je délka spojení kratší než 60 minut a spojení je vypravováno ve špičce alespoň jednou za 60 minut, mimo špičku pak nejméně jednou za 120 minut. Naopak špatné spojení je k dispozici z 6 obcí (Damnice, Dolenice, Jezeřany-Maršovice, Jiřice u Miroslavi, Našiměřice a Suchohrdly u Miroslavi). Z těchto obcí trvá spojení déle než 60 minut. Interval spojení mimo špičku je delší než dvě hodiny pouze v obci Suchohrdly u Miroslavi, a to přibližně 150 minut, ve špičce pak 90 minut. Deset obcí obvodu s rozšířenou působností nemá pravidelné přímé spojení s Moravským Krumlovem.

O víkendu je pak velmi špatná dostupnost ze čtyř obcí. Z Jamolic, Kubšic a Vedrovic je k dispozici pouze jeden ranní spoj a z Jezeřan-Maršovic pak není k dispozici žádné použitelné spojení (během dne je k dispozici několik spojení, z nichž však pouze jedno trvá dvě hodiny, ostatní trvají mezi třemi a čtyřmi hodinami).

1.6.5 Cyklodoprava

Územím SO ORP Moravský Krumlov prochází nadregionální cyklotrasy č. 401 a 404, cyklotrasy místního významu 5006, 5007 a 5009. Vedle toho jsou územím vedeny tematické cyklotrasy Moravia, Krumlovsko-Jevišovicko či moravská vinná Znojemská. Cyklotrasy na území regionu vedou převážně po silnicích II. a III. třídy a účelových komunikacích. Chybí bezpečné úseky cyklostezek.

1.7 Životní prostředí

I přes venkovský charakter území se ve SO ORP Moravský Krumlov objevují poměrně velké problémy v oblasti životního prostředí.

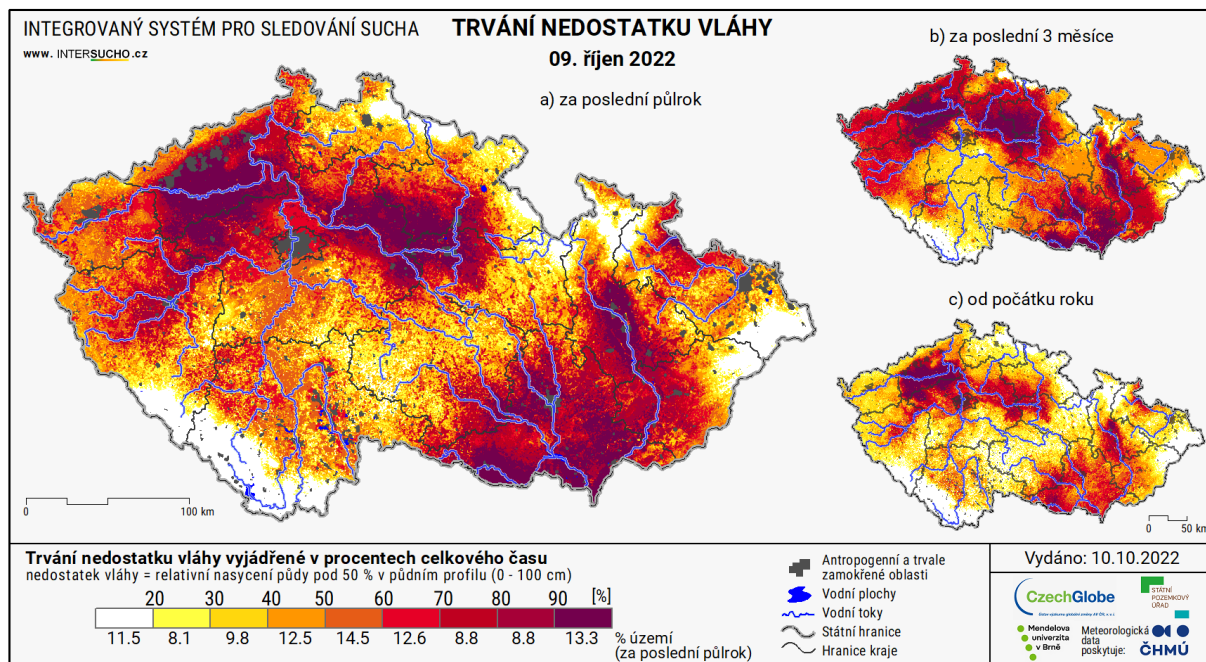
Půdy jsou zde ohroženy jak vodní, tak větrnou erozí. Vodní eroze však nepůsobí na Moravskokrumlovsku takové problémy jako například na Hustopečsku a Kyjovsku, podle dat Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy (VÚMOP) se zde převážně vyskytují půdy vodní erozí neohrožené, popř. mírně ohrožené. Od roku 2020 do roku 2022 došlo ke dvěma incidentům spojeným s vodní erozí – v červnu 2020 na území obce Olbramovice, o rok později na území obce Kadov – v obou případech došlo ke splavení zeminy spolu s úrodou z polí a k zanesení místních komunikací. Zejména jižní a jihovýchodní část SO ORP je však výrazně ohrožena erozí větrnou – většina půd tu spadá do kategorie silně ohrožených, místy i neohroženějších.

Dle dat Českého hydrometeorologického ústavu trpí území SO ORP Moravský Krumlov stejně jako celý Jihomoravský kraj také dlouhodobým nedostatkem vláhy (= nasycení půdy pod 50 %

v půdním profilu). Během dubna až října r. 2022 více než polovinu času trpěla půda nedostatkem vláhy.

Mapa 4 Nedostatek vláhy v České republice (k říjnu 2022)

Zdroj: Intersucho, Český hydrometeorologický ústav

1.7.1 Brownfieldy

Dle databáze Regionální rozvojové agentury Jihomoravského kraje se ve SO ORP Moravský Krumlov nachází celkem 16 brownfieldů. Jedenáct z nich původně sloužilo pro zemědělské činnosti (bývalá zemědělská družstva, sýpky), čtyři z nich jsou průmyslové brownfieldy a jeden brownfield je opuštěný objekt občanské vybavenosti. Průmyslové areály však tvoří více než polovinu celkové rozlohy brownfieldů v regionu. Rozlohou největší brownfield je areál zaniklé strojírný PBS v Moravském Krumlově, který se rozkládá na 33 tisících m². V Moravském Krumlově se nacházejí rovněž další tři průmyslové brownfieldy, kde se dříve nacházely podniky z odvětví potravinářského průmyslu (jatky, drůbežářské závody, mlékárna).

Tabulka 13 Seznam brownfieldů ve SO ORP Moravský Krumlov

Název	Umístění	Rozloha (m ²)	Předchozí využití
Výrobní areál PBS	Moravský Krumlov	33 000	Průmysl
Zemědělské družstvo	Miroslavské Knínice	17 099	Zemědělství (chov, sklad)
Jatky	Moravský Krumlov	15 034	Průmysl
Areál bývalého ZD	Trstěnice	13 492	Zemědělství
Drůbežářské závody	Moravský Krumlov	13 200	Průmysl
Areál Lacrum	Moravský Krumlov	6 719	Průmysl
Areál bývalého ZD	Džbánice	6 169	Zemědělství
Zámek	Rešice	4 831	Zemědělství
Areál bývalého ZD	Dolenice	3 500	Zemědělství
Areál bývalého ZD	Vedrovice	2 816	Zemědělství
Sýpka	Olbramovice	2 400	Zemědělství
Sýpka	Skalice	1 321	Zemědělství

Bývalá škola	Džbánice	1 252	Občanská vybavenost
Stodola a rodinný dům	Vémyslice	1 044	Zemědělství
Sýpka	Miroslav	551	Zemědělství
Sýpka	Džbánice	426	Zemědělství

Zdroj: Regionální rozvojová agentura Jihomoravského kraje

2 SWOT analýza

Tabulka 14 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Vysoký migrační přírůstek obyvatel • Stagnující až mírně klesající tempo stárnutí populace • Nízká míra sociálního vyloučení • Nízká míra nezaměstnanosti • Nízký počet dlouhodobě nezaměstnaných osob • Rostoucí tempo výstavby domů a bytů • Přímé železniční spojení Moravského Krumlova a Brna • Spojení Miroslavi a Brna veřejnou dopravou • Vybavenost sportovními a kulturními zařízeními • Vybavenost zařízeními sociálních služeb • Nízká intenzita silniční dopravy • Výstava Slovanské epopoje na zámku v Moravském Krumlově • Dobré podmínky pro zemědělskou produkci, vysoká kvalita zemědělské půdy v jižní části území • Potenciál vinařské turistiky, agropodnikání • Přítomnost ložisek stavebního kamene a cihlářských surovin • Přítomnost Krumlovského lesa a údolí toků Jihlavy a Rokytne 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozený úbytek obyvatel (stárnutí populace) • Úbytek obyvatel ve věku 15–39 let • Nízká míra podnikatelské aktivity • Absence velkých zaměstnavatelů • Pomalé zlepšování vzdělanostní struktury • Nutnost dojíždky do zaměstnání do okolních regionů • Nerovnoměrné rozmístění zdravotní péče v území • Absence základní školy ve více než polovině obcí • Absence nemocničního zařízení v území a základní lékařské péče (praktik, pediatr, stomatolog, gynekolog) • Železniční trať vedoucí územím není elektrifikovaná • Většina železničních stanic leží daleko od zastavěného území obcí • Dlouhodobý nedostatek vláhy • Ohrožení půd větrnou a vodní erozí • Obecně nízké využití potenciálu cestovního ruchu, neexistence produktů CR • Nízký počet a propojenost památek a dalších turistických zajímavostí • Existence 18 zemědělských a průmyslových brownfieldů • Nízký počet sběrných dvorů • Výskyt plošných a bodových poddolovaných území z minulé těžby rud • Špatné propojení menších obcí s Moravským Krumlovem, Miroslaví, Znojmem a Brnem hromadnou dopravou • Absence cyklostezek • Postupné zanikání prodejen v obcích

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Dotační příležitosti (krajské, národní, evropské) • Dostavba bloku jaderné elektrárny Dukovany a s tím související dobudování základní dopravní infrastruktury, rozvoj bydlení, zdravotních a sociálních služeb • Suburbanizace ve vzdálenějších územích od Brna • Potenciál rozvoje v areálech současných brownfieldů • Popularita cykloturistiky a vinařské turistiky • Fungování IDS JMK – zlepšování akcesibility veřejnou hromadnou dopravou • Zvyšování povědomí lidí o ekologizaci a ochraně životního prostředí, podpora ekologického zemědělství • Růst poptávky po lokálních a regionálních produktech a potravinách • Vybudování nové silnice I. třídy Rosice-Znojmo • Zachování páteřní osobní vlakové dopravy s navazující autobusovou dopravou • Zapojení a spolupráce s „Energoregion 2020“ • Rostoucí trend cyklistiky a cykloturistiky – podpora budování bezpečných cyklostezek, singletrailů 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokles hospodářské výkonnosti regionu v souvislosti s negativním vývojem ekonomiky v České republice • Vysoká zátěž rozpočtů obcí v souvislosti s inflací a růstem nákladů na energie • Hrozba uzavírání firem v souvislosti s inflací a rostoucími náklady na energie • Zhoršování životní úrovně obyvatel v souvislosti s krizí • Hrozba omezování veřejné dopravy v souvislosti s rostoucími náklady na pohonné hmoty a energie • Hrozba zvýšených nákladů na veřejnou dopravu v souvislosti s nutností její ekologizace • Hrozba omezení či zrušení provozu na trati č. 244 z důvodů budoucího povinného zavádění zabezpečovacích zařízení do drážních vozidel • Růst intenzity dopadů klimatických změn • Zrychlování tempa stárnutí populace v souvislosti s růstem podílu obyvatel ve starším produktivním věku • Nutnost navýšení kapacit zařízení služeb sociální péče • Přestěhování výstavy Slovanské epopeje natrvalo do Prahy • Izolace území v důsledku odklonu po vybudování nové elektrifikované železniční trati Brno – Hrušovany – Znojmo

Zdroj: vlastní zpracování

3 Návrhová část

Návrhová část vznikla po zpracování analytické části studie. Cílem návrhové části je vytvoření přehledu projektů, které se plánují realizovat na území SO ORP Moravský Krumlov, na základě zpracování podkladů z Akčního plánu Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+ na roky 2022–2023 a Informačního systému projektových záměrů, a rozčlenění projektů do prioritních os a tematických opatření. Prioritní osy představují hlavní širší tematický okruh, pod nějž spadají jednotlivá tematická opatření. V rámci návrhové části bylo stanoveno **5 prioritních os a 17 tematických opatření**.

Prioritní osa	Opatření	Tematická oblast
Prioritní osa 1: Ekonomika	Opatření 1.1 Podpora podnikání	Podpora malého a středního podnikání
		Vytvoření infrastruktury pro investice
		Podpora sociálního podnikání
		Podpora ekologického zemědělství
		Podpora výuky podnikatelské gramotnosti ve školách
	Opatření 1.2 Trh práce	Poradenství pro dlouhodobě nezaměstnané osoby
		Podpora spolupráce středních škol a firem
	Opatření 1.3 Podpora turismu	Podpora místních tradic a regionální produkce
		Rozvoj cykloturistiky, vinařské turistiky a produktů CR
		Údržba a propagace místních atraktivit
Prioritní osa 2: Doprava a dopravní obsluha	Opatření 2.1 Udržitelná doprava	Podpora veřejné hromadné dopravy
		Ekologizace veřejné hromadné dopravy
		Podpora nízkoemisní a bezemisní mobility
	Opatření 2.2 Kvalitní dopravní infrastruktura	Údržba a rekonstrukce silniční sítě a budování silnic I. třídy
		Rozšíření a zkvalitnění sítě cyklostezek
	Opatření 2.3 Bezpečnost dopravy	Výstavba, údržba a rekonstrukce chodníků
		Instalace dopravně-bezpečnostních prvků
		Zlepšení přístupnosti železničních stanic
	Prioritní osa 3: Vysoká kvalita života obyvatel	Opatření 3.1 Podpora bydlení
Vytváření infrastruktury pro novou výstavbu rodinných domů		
Opatření 3.2 Kvalitní občanská vybavenost		Zajištění kvalitní zdravotní péče v celém regionu
		Rozšíření kapacit zařízení sociální péče
		Udržení základních veřejných služeb na venkově
		Výstavba a údržba technické infrastruktury

Prioritní osa 3: Vysoká kvalita života obyvatel	Opatření 3.3 Vysoká kvalita vzdělávání	Podpora venkovských škol
		Podpora odborného středního vzdělávání
		Podpora výuky cizích jazyků ve školách
		Modernizace metod vzdělávání ve školách
		Podpora místních knihoven
	Opatření 3.4 Příjemné prostředí pro život	Revitalizace veřejných prostranství
		Podpora fungování sportovišť a kulturních zařízení
Podpora pospolitosti obyvatel		
Prioritní osa 4: Stabilní životní prostředí	Opatření 4.1 Zvyšování stability krajiny	Opatření proti větrné a vodní erozi
		Retence vody a ochrana vodních zdrojů v krajině
		Monitoring kvality ovzduší
		Realizace komplexních pozemkových úprav
	Opatření 4.2 Energetika	Podpora obnovitelných zdrojů energie
		Snížení energetické náročnosti veřejných budov
		Komunitní energetika
	Opatření 4.3 Nakládání s odpady	Zefektivnění sběru odpadu
		Podpora prevence vzniku odpadů
	Opatření 4.4 Environmentální vzdělávání	Energetické poradenství pro obce i občany
Environmentální vzdělávání		
Prioritní osa 5: Efektivně fungující veřejná správa	Opatření 5.1 Efektivní řízení obcí a plánování rozvoje	Zvyšování kvalifikace starostů a úředníků
		Elektronizace a digitalizace veřejné správy na úrovni obcí
		Podpora strategického a územního plánování
	Opatření 5.2 Spolupráce obcí s dalšími subjekty	Spolupráce obcí s místními firmami
		Spolupráce obcí s akademickým sektorem
	Opatření 5.3 Zvýšení informovanosti a angažovanosti občanů	Efektivní komunikace s občany
Zapojování občanů do rozhodovacích procesů v obcích		

Prioritní osa 1: Ekonomika

Opatření 1.1: Podpora podnikání

Podpora malého a středního podnikání

SO ORP Moravský Krumlov se na rozdíl od ostatních HSOÚ v Jihomoravském kraji nepotýká s vysokým podílem nezaměstnaných osob, naopak se pohybuje převážně mírně pod průměrem Jihomoravského kraje. V čem však region oproti kraji i celé ČR zaostává, je míra podnikatelské aktivity, přitom podpora podnikání, zvláště pak malého a středního podnikání, je klíčová pro zvyšování konkurenceschopnosti ekonomické základny území a zvyšování stability zaměstnanosti. Mezi způsoby podpory patří nabídka vhodných prostor pro podnikání, poskytování poradenství, propagace činnosti podnikatelů a zlepšení komunikace mezi podnikateli, veřejným sektorem, hospodářskými komorami a úřady práce. Pozornost si rovněž zaslouží zachování a podpora venkovských prodejen.

Vytvoření infrastruktury pro investice

Na území SO ORP Moravský Krumlov se dlouhodobě nedaří přilákat investory, kteří by v regionu vytvořili nová pracovní místa, ba právě naopak, jelikož se v posledních letech některé společnosti rozhodly uzavřít své závody, čímž došlo k zániku stovek pracovních míst. V regionu je tak veliký nesoulad mezi poptávkou a nabídkou práce a obyvatelé jsou tak nuceni za prací dojíždět do okolních regionů či do Brna. SO ORP Moravský Krumlov má na jednu stranu velmi dobrou geografickou polohu mezi krajským městem Brnem a okresním městem Znojmem a také v relativní blízkosti Rakouska, ovšem velkým limitem rozvoje regionu je jeho slabé napojení na dopravní silniční infrastrukturu nadregionálního významu. Regionem totiž nevede žádná dálnice a zasahuje zde pouze několik kilometrů silnice I. třídy spojující Pohořelice a Znojmo. Obce tak mohou přispět ke zvýšení podnikatelské aktivity vytvořením zvýhodněných podmínek pro začínající podnikatele, jako např. nižší ceny za nájem nebytových prostor a pozemků nebo rekonstrukce brownfieldů jakožto nových prostor k podnikání.

Podpora sociálního podnikání

Podpora a realizace opatření zaměřeného na rozvoj sociálního podnikání povede ke vzniku a udržování fungování sociálních podniků. Jedná se o takové podniky, které napomáhají sociálně vyloučeným osobám jednodušeji vstoupit na trh práce a do podnikatelského prostředí. Mezi nejčastější formy sociálního podnikání patří prádelny, kavárny nebo cukrárny. Finanční podporu pro sociální podnikání lze čerpat z Integrovaného regionálního operačního programu (v případě investičních projektů) a z OP Zaměstnanost plus (pro neinvestiční projekty).

Podpora ekologického zemědělství

Za účelem udržitelného podnikání a ochrany krajiny by se měla prioritně zvyšovat podpora pro zemědělce, kteří hospodaří v souladu s principy ekologického zemědělství a oproti konvenčním zemědělským velkopodnikům se chovají s respektem ke krajině a přírodě, neboť nezatěžují půdy chemickými hnojivy a zvířatům zajišťují takové podmínky, které co nejvíce odpovídají jejich přirozeným potřebám. Jihomoravský kraj v současnosti nemá žádný svůj dotační program pro zemědělce hospodařící v souladu s principy ekologického zemědělství, ti však mohou získat podporu např. z Programu rozvoje venkova Ministerstva zemědělství, Společné zemědělské politiky.

Podpora výuky podnikatelské gramotnosti ve školách

Podpora podnikavosti žáků a studentů a výuka podnikatelské gramotnosti na školách ve SO ORP Moravský Krumlov může přispět k budoucímu zvýšení míry podnikatelské aktivity v regionu. Školy by mohly organizovat např. přednášky vedené lidmi z praxe, popř. pořádat pro žáky a studenty soutěže podnikatelských idejí. Optimální by bylo též zajištění fungování poradenské agentury pro podporu podnikání a její propojení se středními školami, učilišti, i s druhým stupněm základních škol, dále pak zajištění procesů rekvalifikace obyvatel a celoživotního vzdělávání.

Opatření 1.2: Trh práce**Poradenství pro dlouhodobě nezaměstnané osoby**

Úřady práce poskytují pro dlouhodobě nezaměstnané osoby individuální poradenské konzultace, kdy jim pracovníci poskytnou pomoc s orientací na trhu práce, se sociálními dovednostmi či s řešením specifických osobních situací, popř. jim mohou nabídnout vhodné rekvalifikační kurzy. Dle zjištění v analytické části některé obce v regionu evidují větší počet dlouhodobě nezaměstnaných osob, proto by mohly prostřednictvím svých komunikačních nástrojů informovat své občany o těchto možnostech.

Podpora spolupráce středních škol a firem

Ve SO ORP Moravský Krumlov se nacházejí dvě střední školy. Spolupráce firem a škol může studentům těchto škol přinést lepší náhled do praxe a získání praktických zkušeností, naopak firmy mohou získat představu o vyučovaných oblastech ve školách nebo připravit vybrané studenty na zaměstnaní po absolvování školy. Jihomoravský kraj by rovněž mohl využít poznatky z mnoha svých kvalitativních šetření trhu práce a na základě těchto zjištění by mohl podpořit zřízení nových studijních programů na středních školách v souladu s poptávkou trhu práce.

Opatření 1.3: Podpora turismu**Podpora místních tradic a regionální produkce**

Region Moravskokrumlovská je jednou z turisticky nejméně navštěvovaných lokalit kraje a v současné době není dostatečně rozvíjen jeho turistický potenciál. Jeho atraktivitu je možné zvýšit například prostřednictvím pořádání kulturních akcí, podporou tradic a folklóru, zvláště pak folklórních souborů, kroužků atp. Regionální produkci lze podpořit mimo jiné prostřednictvím pořádání pravidelných farmářských trhů či jarmarků. Místní akční skupiny mohou žádat o finanční prostředky na aktivity spojené s propagací regionální produkce z dotačního programu Podpora rozvoje venkova Jihomoravského kraje.

Rozvoj cykloturistiky a vinařské turistiky a produktů CR

SO ORP Moravský Krumlov má rovněž nevyužitý potenciál pro rozvoj cykloturistiky a s ní spojené vinařské turistiky, jelikož regionem prochází celá řada cyklotras nadregionálního významu. Kraj by v součinnosti s obcemi i dobrovolnými svazky obcí mohl iniciovat např. vznik a propagaci turistických cyklotras vedoucí přes jednotlivé zajímavosti regiony, popř. ve spolupráci s místními vinaři cyklotrasu se zastávkami v jednotlivých vinařstvích. Určitým přínosem pro rozvoj CR v území může být vybudování singletrailů v členitém terénu a vznik vícedenních produktů cestovního ruchu zaměřených na konkrétní cílové skupiny.

Údržba a propagace místních atraktivit

Pro zajištění kvalitní úrovně služeb cestovního ruchu a kultury je důležitá údržba a modernizace volnočasové infrastruktury a zajištění dostatečných personálních kapacit. Cílem je zachovat a zvyšovat kvalitu infrastruktury cestovního ruchu a zároveň hledat nová potenciální místa a atrakce pro rozvoj cestovního ruchu a vytvořit smysluplná propojení mezi turistickými cíli a následně propagovat ucelenější produkt cestovního ruchu za účelem přilákání dalších turistů do území. Bude také potřeba vytvořit plán rozvoje zámku Moravský Krumlov, nejnavštěvovanější památky v regionu, po roce 2026, kdy bude hlavní atrakce zámku Slovanská epopej pravděpodobně natrvalo přestěhována do Prahy.

Prioritní osa 2: Doprava a dopravní obslužnost

Opatření 2.1 Udržitelná doprava

Podpora veřejné hromadné dopravy

Celé území SO ORP Moravský Krumlov je zapojeno do Integrovaného dopravního systému Jihomoravský kraj, a tak všechny obce jsou obsluhovány veřejnou hromadnou dopravou – autobusy či vlaky. Vzhledem k rostoucím nákladům na pohonné hmoty, mzdy i energie bude zásadní udržet poptávce odpovídající rozsah poskytovaných služeb. Za účelem zvýšení zájmu o využívání veřejné hromadné dopravy lze doporučit provedení optimalizace návaznosti spojů, zvláště pak těch propojujících menší obce s Moravským Krumlovem a Miroslaví. Taktéž je pro obce důležité protáhnout alespoň některé vlakové spoje končící v Moravském Krumlově nebo Miroslavi do Hrušovan nad Jevišovkou, což by zlepšilo vlakové spojení na Znojensko. V budoucnu by dále měla být elektrifikována celá regionální trať.

Ekologizace veřejné hromadné dopravy

V souvislosti se snahami o snížení negativních dopadů dopravy na životní prostředí rostou požadavky na větší zastoupení vozidel s nulovými lokálními emisemi ve veřejné dopravě, tzn. autobusy s elektrickým či vodíkovým pohonem. Objednavatel veřejné dopravy (tzn. Jihomoravský kraj) to postupně zohledňuje při zadávání veřejných zakázek.

Podpora nízkoemisní a bezemisní mobility

Na regionální úrovni lze rozvoj čisté individuální automobilové dopravy podpořit např. zřizováním veřejných dobíjecích míst pro elektromobily.

Opatření 2.2 Kvalitní dopravní infrastruktura

Údržba a rekonstrukce silniční sítě a budování silnic I. třídy

Vzhledem k tomu, že ve SO ORP Moravský Krumlov tvoří silnice II. a III. třídy 96 % silniční sítě, je údržba komunikací převážně úkolem SÚS Jihomoravského kraje. Dle územně analytických podkladů SO ORP Moravský Krumlov je technický stav silnic v regionu dlouhodobým problémem, zejména v případě silnic III. třídy, v západní části území i silnic II. třídy. Obce na údržbu místních komunikací mohou čerpat finanční prostředky např. z dotačních titulů Jihomoravského kraje.

Rozšíření a zkvalitnění sítě cyklostezek

S rostoucí oblibou cykloturistiky dochází v Jihomoravském kraji k rozvoji sítě cyklotras a cyklostezek. Cyklodoprava však nemusí hrát důležitou roli pouze v případě cestovního

rchu, může být totiž vnímána i jako alternativa individuální automobilové dopravy, převážně na kratší vzdálenosti. Územím SO ORP Moravský Krumlov sice prochází řada cyklotras, mnohdy i nadregionálního významu, všechny však vedou po silnicích II. a III. třídy, popřípadě také po místních, účelových komunikacích a v terénu, a cyklisté tak sdílí stejnou infrastrukturu s motorovými vozidly. Do budoucna je proto potřeba v regionu zbudovat bezpečnou infrastrukturu pro cyklisty v podobě samostatných cyklostezek. Rozvoj cyklistické dopravy podporuje Jihomoravský kraj prostřednictvím svých dotačních programů. Kromě výstavby nových cyklistických stezek je důležitá i údržba stávajících a pořízování doprovodné infrastruktury pro cyklisty (značení, dobíjecí stanice pro elektrokola, odpočívadla ad.), a také zajištění propojenosti jednotlivých cyklostezek.

Příprava infrastruktury v souvislosti s dostavbou JE Dukovany

Jako výrazný problém je vnímána nepřipravenosti území na dostavbu jaderné elektrárny Dukovany. Obce významně prosazují vznik nové silnice I. třídy v úseku od Rosic do Znojma vedoucí skrz území SO ORP Moravský Krumlov. Mimoto obce kladou důraz na výstavbu obchvatů.

Opatření 2.3 Bezpečnost dopravy

Výstavba, údržba a rekonstrukce chodníků

Chodníky a stezky pro chodce v dobrém technickém stavu jsou nezbytným prvkem pro bezpečný a plynulý pohyb na území obcí. V některých obcích jsou chodníky dlouhodobě ve špatném stavu, či zcela úplně chybí. Na výstavbu a rekonstrukce chodníků lze čerpat finanční prostředky např. z národního dotačního programu MMR Podpora rozvoje regionů, popř. z dotačního programu Podpora rozvoje venkova Jihomoravského kraje.

Instalace dopravně-bezpečnostních prvků

Za účelem zvýšení bezpečnosti účastníků silničního provozu může být instalována řada různých bezpečnostních prvků. Bezpečnost chodců či cyklistů mohou zlepšit osvětlené přechody přes silnici, v případě širokých či velmi frekventovaných komunikací lze instalovat středové ostrůvky či světelná signalizační zařízení. Za účelem dodržování nejvyšší povolené rychlosti v obci mohou obce instalovat měřiče rychlosti. Jednodušší a levnější variantou jsou tzv. preventivní radary, které pouze zobrazují aktuální rychlost vozidla. V případě, že by tato varianta nebyla účinná, lze v součinnosti s policií a obcí s rozšířenou působností instalovat radary, díky kterým jsou řidiči při překročení rychlosti sankcionováni. Tyto investice se dají financovat pomocí prostředků z národních či krajských dotačních titulů.

Zlepšení přístupnosti železničních stanic

Téměř všechny železniční stanice a zastávky na území SO ORP Moravský Krumlov se nacházejí ve velké vzdálenosti od zastavěného území obcí. U většiny z nich jsou sice zřízeny zastávky autobusových linek, ovšem často se jedná o jediný způsob, jak se bezpečně do stanice či zastávky dostat, jelikož k nim nevedou žádné chodníky či stezky a je možné jít pouze po silnicích. Obce by měly proto přijmout taková bezpečnostní opatření, díky kterým dojde ke zlepšení přístupnosti železničních stanic, jako např. výstavba chodníků či stezek pro pěší a cyklisty, na což lze čerpat finanční prostředky i z dotačních programů Jihomoravského kraje (Podpora rozvoje venkova JMK), Národního dotačního programu MMR Podpora rozvoje regionů.

Prioritní osa 3: Vysoká kvalita života obyvatel

Opatření 3.1 Podpora bydlení

Výstavba a údržba obecního bydlení

Údržba nebo rozšiřování obecního bytového fondu napomáhá jednak udržovat, ale i zvyšovat počet obyvatel v obcích, zároveň jde o nástroj podporující dostupnost bydlení, jelikož obce mohou regulovat výši nájemného, a tak nastavit nižší cenu než v případě bytů nebo pozemků pro výstavbu domů v soukromém vlastnictví. Obce mohou také investovat do výstavby sociálního bydlení, startovacích bytů pro mladé rodiny či malometrážních bytů pro seniory. Na takovéto investice lze čerpat finance z dotačních programů, mj. i Jihomoravského kraje.

Vytváření infrastruktury pro novou výstavbu rodinných domů

Vlivem rostoucích nákladů na bydlení v Brně může vzrůst zájem o výstavbu nových rodinných i bytových domů i ve vzdálenějších obcích, které jsou ve SO ORP Moravský Krumlov. Proto je důležitá správná koordinace procesů územního plánování a vymezování vhodných pozemků pro novou výstavbu. V souvislosti s udržitelným rozvojem území by rovněž obce měly vyžadovat po developerech výstavbu šetrných nízkoenergetických budov, popřípadě i podmínit výstavbu domů zajištěním odpovídající technické infrastruktury či občanské vybavenosti.

Velkou příležitostí, kterou je potřeba nepodcenit, je budoucí rozšíření JE Dukovany. Tato stavba a následně vzniklé pracovní pozice mohou do jejího okolí přilákat nižší tisíce nových obyvatel. Z toho důvodu bude potřeba významných investic do přípravy infrastruktury pro výstavbu rodinných a bytových domů. Klíčová bude i podpora vlády ČR, jelikož Jihomoravský kraj ani místní obce si nemohou dovolit takto významnou investici. Výstavba jaderné elektrárny je pak ideální záminkou.

Opatření 3.2 Kvalitní občanská vybavenost

Zajištění kvalitní zdravotní péče v celém regionu

Zdravotní péče ve SO ORP Moravský Krumlov je silně koncentrována do Moravského Krumlova a Miroslavi. Ve 26 z 33 obcí SO tak zcela chybí základní zdravotní péče a tamní obyvatelé jsou nuceni dojíždět k lékaři do jiných obcí. Je proto potřeba v tomto regionu přinejmenším udržet stávající rozsah primární zdravotní péče, ideálně zřídit nové ordinace praktického lékaře, pediatra, stomatologa či gynekologa i mimo dvě výše zmíněná města. Obce mohou jako motivaci poskytnout prostory pro činnost za sníženou či nulovou výši nájemného, poskytnout příspěvek na vybavení ordinace či nabídnout obecní byt. Jihomoravský kraj by mohl tedy podporovat rozvoj základní zdravotní péče v těchto regionech, a to např. formou dotací na vybavení ordinací lékařů. Rovněž se nabízí využití moderních technologií, jako např. telemedicína, která může usnadnit život např. chronicky nemocným pacientům, kteří by díky dálkovému monitoringu jejich zdravotního stavu nemuseli tak často dojíždět do ordinací specializovaných lékařů. V tomto případě se nabízí spolupráce kraje a Lékařské fakulty Masarykovy univerzity či obdobných vědecko-výzkumných institucí za účelem rozšíření telemedicínských služeb do venkovských regionů.

Rozšíření kapacit zařízení sociální péče

I přes krátkodobý pokles indexu stáří ve SO ORP Moravský Krumlov lze očekávat rychlý nárůst počtu osob starších 65 let, jelikož v regionu je velmi silná věková skupina osob starších 50 let. Je proto již nyní potřeba plánovat rozšíření kapacit a transformaci pobytových sociálních služeb, ať už ve standardních domovech pro seniory, tak i domovech se zvláštním režimem či centrech paliativní péče. Opomenout by se neměl také další rozvoj sociálních služeb pro osoby se zdravotním či mentálním postižením či azylových domů. Nejen ve venkovských oblastech je velmi klíčové působení služeb terénní sociální péče poskytované osobám v jejich domovech. Za účelem prevence výskytu sociálně patologických jevů je potřeba podporovat i nízkoprahová centra pro děti a mládež či terapeutické komunity. Jihomoravský kraj nabízí v rámci svých dotačních programů podporu poskytování domácí i pobytové paliativní péče či terénní péče o osoby s duševními onemocněními a děti s psychickými potížemi. **Udržení základních veřejných služeb na venkově**

Aby se zamezilo úbytku obyvatel ve venkovských regionech, je nutné, aby v obcích fungovaly základní veřejné služby, mezi které patří např. prodejna potravin, pošta či restaurace. Tyto služby však mají na mnoha místech problémy s financováním svého provozu, ať už z důvodu nízkého počtu zákazníků souvisejícího s malou velikostí obce, tak i vinou konkurenčních subjektů ve větších městech. Pro neopomenutelnou část obyvatel, zejména starších osob či osob se zhoršenou pohyblivostí, však zůstávají tyto venkovské služby jedinou alternativou, neboť ze zřejmých důvodů je pro ně obtížné cestovat za těmito službami do vzdálenějších obcí a měst. Za účelem udržení provozu maloobchodních provozoven lze čerpat finanční prostředky mj. z krajských a národních dotačních programů, poštovní služby lze zase provozovat v režimu Pošty Partner, kdy jsou základní poštovní služby poskytovány např. v prodejnách potravin nebo na obecním úřadě.

Výstavba a údržba technické infrastruktury

Základní technická infrastruktura, jakou je plynofikace, veřejné vodovody a kanalizace, stále není dostupná v několika obcích regionu Moravského Krumlova. Vzhledem k vysokým nákladům na výstavbu těchto zařízení mnohonásobně překračující roční rozpočty menších sídel je nutné financovat tyto projekty z prostředků v rámci evropských, národních či krajských dotačních programů.

Klíčové je rovněž napojení obcí na komunikační infrastrukturu, veřejný rozhlas a vysokorychlostní síť, jedině tak lze podpořit zajištění a vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj podnikání a zaměstnanosti i v odlehlejších oblastech. Důležité bude tedy se zaměřit na pokrytí veškerého obydleného území optickou internetovou sítí, která zaručuje spolehlivé, stabilní a rychlé připojení. Na aktivitu zajištění služeb vysokorychlostního internetu a datových služeb lze požádat o finanční prostředky v rámci dotačního programu Operačního programu Technologie, aplikace pro konkurenceschopnost, Národní plán obnovy a Podpora rozvoje venkova Jihomoravského kraje.

Opatření 3.3 Vysoká kvalita vzdělávání

Podpora venkovských škol

Alespoň jedna školská organizace se nachází ve 20 z 33 obcí SO ORP Moravský Krumlov, vzhledem k nárůstu podílu počtu obyvatel v předproduktivním věku je proto důležité, aby kapacity školských zařízení byly přinejmenším udrženy na současné úrovni.

Podpora středního vzdělávání

Za účelem zvýšení úrovně vzdělanosti obyvatel v regionu je klíčová taktéž podpora středních škol. Ve SO ORP se nachází gymnázium a střední odborná škola a obě tyto instituce připravují své studenty buď k dalšímu studiu na vysoké škole, anebo pro uplatnění na trhu práce. Vedle investic do vybavení škol by se také neměla opomenout podpora dalšího vzdělávání a školení učitelů v propojení s aktuální praxí, zapojování expertů z praxe do výuky či účast studentů na nejrůznějších odborných exkurzích či stážích.

Podpora výuky cizích jazyků ve školách

Znalost cizích jazyků je v současnosti jednou z nutných kompetencí na trhu práce. Zároveň pokud je jazyková vybavenost obyvatel v regionu slabá, snižuje to atraktivitu regionu pro potenciální zahraniční investory či pro investice s vyšší přidanou hodnotou. Vedle výuky anglického jazyka, který je hlavní dorozumívací řečí ve světě, se také nabízí posílení výuky německého jazyka vzhledem k poloze regionu vůči Rakousku. Vzdělávací instituce by měly konvenční výuku jazyků doplnit rovněž o zájezdy do zahraničí, popř. se zapojit do programů výměnných pobytů. Na podobné aktivity lze získat finanční prostředky z dotačního programu Jihomoravského kraje „Do světa!“, popř. z programu Evropské unie „ERASMUS+“.

Modernizace metod vzdělávání ve školách

Na základních školách by měla zvláštní pozornost směřovat vedle výuky základních školních předmětů a cizích jazyků také na rozvoj měkkých kompetencí, jako jsou kreativita, podnikavost, finanční a digitální gramotnost, kritické myšlení atp. s maximálním využitím informačních technologií. S tím zároveň souvisí i potřeba dalšího vzdělávání a školení pedagogických pracovníků v oblasti měkkých dovedností, využívání informačních technologií, moderních vyučovacích metod a aktuální odborné praxe.

Podpora místních knihoven

V současné době obecní knihovny neslouží již pouze jako prosté půjčovny knih, ale často se stávají i místem pro setkávání místních občanů, mnohdy také pořádají různé přednášky či jiné kulturně-vzdělávací akce. Proto je klíčové zajistit odpovídající kvalitu a dostupnost těchto služeb pro místní obyvatele. Finanční prostředky na vybavení knihoven a doplnění knižního fondu mohou obce do 3 000 obyvatel čerpat z dotačního programu Podpora rozvoje venkova Jihomoravského kraje a nejčastěji z vlastních rozpočtů.

Opatření 3.4 Příjemné prostředí pro život

Revitalizace veřejných prostranství

Veřejná prostranství slouží jako místa pro setkávání obyvatel žijících v obcích a individuální relaxaci. Vzhledem k trendu rozšiřování nové zástavby na okrajích obcí často v obcích chybí veřejná prostranství, jako jsou parky s lavičkami, dětská hřiště atp. Klíčová je v těchto případech pak finanční i metodická podpora revitalizace, rozšiřování a zachování veřejné zeleně jak v intravilánech, tak extravilánech obcí. Údržba parků, lesoparků, alejí a jiné sídelní zeleně, stejně jako plánování a rozšiřování zelených prvků do zastavěného území může vést ke snížení dopadů klimatické změny a přehřívání ulic v letních měsících. Jihomoravský kraj podporuje v rámci svých dotačních programů např. výsadbou stromů, keřů, zakládání krajinných trávníků či trvalkových výsadeb na veřejných prostranstvích včetně následné péče. Vedle toho lze využít např. finanční nástroje MZE a OPŽP.

Podpora fungování sportovišť a kulturních zařízení

Existence kvalitní volnočasové infrastruktury má veliký dopad na udržení obyvatel v obci, popřípadě při rozhodování o výběru lokality pro bydlení. Jedná se o široké spektrum zařízení pro trávení volného času, ať už se jedná o různá sportoviště, dětská hřiště, víceúčelové haly, koupaliště, wellness centra, venkovní posilovny, výletišť, ale i kulturní zařízení jako kina či divadla. Obce s menšími rozpočty se často potýkají s nedostatkem finančních prostředků na údržbu a rozvoj této infrastruktury, s čímž však mohou pomoci evropské fondy a dotace ze státního nebo krajského rozpočtu. Jihomoravský kraj poskytuje v rámci dotačního programu Podpora sportu v Jihomoravském kraji sportovním klubům a dalším tělovýchovným organizacím finanční prostředky na zkvalitňování sportovních zařízení a na aktivity sportovních organizací a Programu rozvoje venkova obcí na volnočasovou infrastrukturu.

Podpora pospolitosti obyvatel

Silná lokální identita je zásadním prvkem soudržnosti obyvatelstva ve venkovských obcích i přes případné nedostatky ve vybavenosti obcí. Lidé se v současné době stěhují i do obcí výrazně vzdálenějších od místa jejich původního bydliště, přičemž ani nemusejí mít vazbu na tyto oblasti, ovšem z důvodu lepší dostupnosti bydlení a kvalitnějšího životního prostředí volí jako své nové bydliště právě tyto lokality. Důležité je tyto nové obyvatele zasvětit do místních tradic a aktivit a vzbudit zájem o dění v obci. Je proto potřeba aktivně podporovat komunitní život a podporovat aktivity lokálních spolků a komunit, ať už se jedná o různé neziskové organizace, folklorní soubory, dobrovolné hasiče, myslivce, sokoly apod., kteří často organizují malé lokální akce pro obyvatele. Na projekty v oblasti kultury lze čerpat finanční prostředky z dotačního programu Jihomoravského kraje Podpora rozvoje v oblasti kultury.

Prioritní osa 4: Stabilní životní prostředí**Opatření 4.1 Zvyšování stability krajiny****Opatření proti větrné a vodní erozi**

Půdy na území SO ORP jsou ohroženy jak větrnou, tak i vodní erozí. Za účelem zmírnění těchto jevů lze nastavovat různá opatření, jako např. vhodné umístění pěstovaných plodin, zřízení vegetačních pásů mezi pozemky, remízů, protierozních příkopů, průlehub a agrolesnictví. Intenzitu větrné eroze lze mírnit výsadbou tzv. přirozených větrolamů kolem okrajů polí. Na realizaci protierozních opatření lze čerpat prostředky z dotačních programů Evropské unie (OP Životní prostředí), národních programů Ministerstva životního prostředí ČR či krajského programu na podporu adaptačních opatření na změnu klimatu.

Retence vody a ochrana vodních zdrojů v krajině

Území SO ORP Moravský Krumlov je stejně jako ostatní regiony Jihomoravského kraje ohroženo dlouhodobým nedostatkem vláhy v krajině, který je způsobem probíhajícími klimatickými změnami. Je proto důležité, aby voda ze srážek pouze neodtékala z krajiny, ale aby byla zadržována či vsakována. Z krajských, národních i evropských dotačních titulů mohou obce či svazky obcí čerpat prostředky mj. na výstavbu a údržbu vodních nádrží a rybníků, na obnovu meandrů u uměle narovnaných vodních toků či na opatření posilující přirozenou funkci zadržování vody v krajině.

Monitoring kvality ovzduší

Na území SO ORP Moravský Krumlov se nenachází žádná oficiální stanice měřící kvalitu ovzduší a množství nejrůznějších veličin v ovzduší (PM10, NO₂, O₃ atd.), jejíž údaje by přebíral Český hydrometeorologický ústav. Za účelem pravidelné kontroly čistoty ovzduší by bylo dobré usilovat o instalaci takového zařízení na území SO ORP a spolupracovat s Krajskou hygienickou stanicí Brno na opatřeních vedoucích ke snížení kvality ovzduší.

Realizace komplexních pozemkových úprav

Podpora efektivních komplexních pozemkových úprav povede k vytváření vhodných podmínek pro šetrné hospodaření s půdami. Klíčové je seznámení zástupců obce, zemědělců a vlastníků půd s efektivním plánováním využití území za účelem vytvoření promyšlené krajinné mozaiky se zastoupením mokřadů, malých vodních ploch, protierozních opatření, lesních porostů a dalších přírodních prvků, které mají pozitivní vliv na vodní režim krajiny, biodiverzitu a stabilitu. Na takovéto projekty lze čerpat finanční prostředky z dotačního programu Jihomoravského kraje Podpora adaptačních opatření na změnu klimatu nebo programů administrovaných Státním pozemkovým úřadem.

Opatření 4.2 Energetika

Podpora obnovitelných zdrojů energie

Vzhledem k současným razantním nárůstům nákladů na energie pro všechny ekonomické subjekty a také k nutnosti eliminace závislosti na dodávkách paliv z Ruska je nutné co nejvíce posilovat energetickou soběstačnost i na úrovni domácností. S prvotními náklady na zavedení potřebné technické infrastruktury mohou pomoci různé dotační programy (Modernizační fond, OP ŽP ad.). Obce či kraj navíc mohou prostřednictvím osvětových činností motivovat i své občany k zavádění obnovitelných zdrojů energie na svých pozemcích a nemovitostech. Obce by rovněž mohly navázat určitý druh spolupráce s vědecko-výzkumnými institucemi, kterým by potenciálně mohly poskytnout prostory pro nové pilotní testovací a výzkumné projekty v oblasti moderní energetiky, např. v areálech brownfieldů.

Snížení energetické náročnosti veřejných budov

Cílem opatření je zajištění financování projektů na snížení energetické náročnosti veřejných budov, které mají často zastaralá vybavení a jejich provoz je kvůli vysoké energetické spotřebě finančně náročný. Výdaje na provoz budov lze snížit díky výměně oken a dveří, zateplení pláště budov, výměně osvětlení za úsporné LED zdroje, instalaci fotovoltaických elektráren nebo zadržování dešťové vody a jejímu následnému využívání při splachování toalet, úklidu či zálivce zeleně. Realizace takových opatření jsou však mnohdy velice nákladné a je nutné je financovat pomocí prostředků z národních a evropských dotačních titulů.

Komunitní energetika

Prostřednictvím komunitní energetiky mohou jak obce, tak občané významně ušetřit náklady za spotřebu energií. Komunitní energetika se nejčastěji aplikuje prostřednictvím uzavřených energetických společenství, jejichž hlavním účelem je uspokojení lokální energetické potřeby. Hlavními výhodami jsou nezávislost na dodavatelích energie a možnost lépe plánovat vlastní výrobu a spotřebu a finanční výdaje na energie. Do energetického společenství mohou být zařazeny malé a střední podniky, obce samotné, místní obyvatelé a neziskové organizace. Ještě v předrealizační fázi je nutné zajistit konektivitu ploch a budov v území tak, aby mohlo

dojít ke snadnému sdílení energií. Komunitní energetika je v současné době podporována Národním plánem obnovy, OP Životní prostředí, v plánu je rovněž dotační program Jihomoravského kraje.

Opatření 4.3 Nakládání s odpady

Zefektivnění sběru odpadu

Vzhledem k blížícímu se zákazu skládkování v roce 2030 by se obce již měly aktivně připravovat na změny ve sběru odpadu a také na změny s jeho dalším zacházením (některé jsou aktivní a tento proces v nich probíhá). Vedle osvěty by obce měly aktivně motivovat své občany k co nejintenzivnějšímu třídění odpadů a zároveň co nejmenší produkci odpadu smíšeného. Za účelem podpory ekologického chování přecházejí některé obce na tzv. motivační systém odpadového hospodářství, kdy je obyvatelům odpad svážen přímo od jejich domu a na základě jejich míry třídění a spotřebě odpadů se poté počítá cena za svoz odpadů. Pro zpracování rostlinného odpadu jsou využívány kompostárny.

Podpora prevence vzniku odpadů

Nejen díky třídění lze snížit náklady na svoz odpadu. Důležité je občany rovněž motivovat k omezení samotné produkce odpadu. Obce či dobrovolné svazky obcí mohou využít dotačních programů na předcházení vzniku odpadů a zapůjčit či darovat domácnostem kompostéry pro domácí kompostování rostlinného odpadu. Obce, které jsou zapojeny do motivačního systému odpadového hospodářství, navíc mohou své občany odměňovat za kompostování a všeobecně za snahy o bezodpadový životní styl. Obce či dobrovolné svazky obcí, např. i v součinnosti s neziskovými organizacemi, mohou rovněž zřizovat tzv. re-use centra, která napomáhají k efektivnějšímu využití různých předmětů z domácnosti, materiálů, obalů a dalších. Re-use centra nemusí vznikat pouze jako samostatný objekt, ale mohou být součástí již vzniklé infrastruktury. Pro drobné obce se nabízí jako vhodné řešení vznik multifunkčního prostoru, v rámci kterého by vzniklo rozšířené sběrné místo, neboli re-use centrum, a zázemí pro technická zařízení obce (např. zázemí pro parkování obecní techniky a sklad mobiliáře). Dobrovolné svazky obcí mohou získat finanční podporu od Jihomoravského kraje v rámci dotačního titulu 6 programu Podpora rozvoje venkova na aktivity v oblasti odpadového hospodářství v měřítku regionu.

Opatření 4.4 Environmentální vzdělávání

Energetické poradenství pro obce i občany

Ministerstvo průmyslu a obchodu poskytuje pro domácnosti, firmy i municipality bezplatné poradenství o energetických úsporách v rámci fungování Energetických konzultačních a informačních středisek (EKIS). Tito specialisté dokáží doporučit vhodná opatření pro snížení energetické náročnosti, popř. také pomoci s tvorbou dotační žádosti a související administrativou. Podobnou službu nyní poskytují odborní poradci na kontaktních místech ÚP ČR nebo energetičtí specialisté na MAS. V souvislosti s turbulentním vývojem cen energií doporučujeme využívat těchto služeb a rovněž informovat o těchto možnostech obyvatele obcí.

Environmentální vzdělávání

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) by měla vést k myšlení a jednání, které je v souladu s principem udržitelného rozvoje, a je důležité, aby si občané uvědomovali svou

zodpovědnost a dopady jejich chování na životní prostředí. Proto je potřeba začít s osvětovou činností již v raném věku. Kraj tak může podporovat např. vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO, motivovat školy ke zřízení pozice školních koordinátorů EVVO, začlenění EVVO do běžné výuky, pořádat environmentální workshopy či exkurze zaměřené na zprostředkovávání kontaktu dětí s přírodou. Obce, neziskové organizace, dobrovolné svazky obcí a školy nezřizované krajem mohou žádat o dotaci na projekty v oblasti EVVO z dotačního programu Program pro poskytování dotací v oblasti EVVO.

Prioritní osa 5: Efektivně fungující veřejná správa

Opatření 5.1 Efektivní řízení obcí a plánování rozvoje

Zvyšování kvalifikace starostů a úředníků

Klíčovými tématy pro vzdělávací akce pro úředníky a starosty obcí bude osvěta v oblastech pozemkových úprav, energetiky, participace, sociální práce, mobility, adaptační opatření na klimatické změny, možnostech čerpání národních a krajských dotací a ve strategickém, komunitním a územním plánování. Jihomoravský kraj organizuje pro zástupce místních samospráv v průběhu roku informační a vzdělávací akce.

Elektronizace a digitalizace veřejné správy na úrovni obcí

Elektronizace a digitalizace veřejné správy v současnosti stále probíhá poměrně pozvolna a vždy se odráží od aktivity a iniciativy vedení dané obce. Zástupci obcí mohou proti digitalizaci veřejné správy namítat i neochotu pracovníků měnit své pracovní postupy a také neochotu občanů si na tyto změny zvykat. Výsledkem elektronizace a digitalizace veřejné správy je však rychlejší a efektivnější vyřízení z jednoho místa, využití vzdáleného přístupu, nižší administrativní zátěž a materiální spotřeba a úspory jak pro pracovníky, tak i pro občany. Příkladem může být zjednodušení způsobu podávání žádostí o dotace např. pomocí intuitivních aplikací a zajištění administrace dotací prostřednictvím softwarového robota pro automatizaci těchto procesů.

Podpora strategického a územního plánování

Podpora strategického a územního plánování povede ke zlepšení koordinace a plánování rozvoje, identifikaci hlavních problémů a potenciálu rozvoje a také zlepšení stavu celého území. Důležité je i zvyšování kvalifikace, rozvoj lidského kapitálu ve veřejné správě a kompetencí místních samospráv formou vzdělávání, výměny dobré praxe, poradenství, osvěty a metodické pomoci. Obce mohou také žádat o příspěvek z dotačního programu Jihomoravského kraje Dotace obcím na zpracování územních plánů.

Opatření 5.2 Spolupráce obcí s dalšími subjekty

Spolupráce obcí s ostatními subjekty v území

Zintenzivnění spolupráce mezi jednotlivými obcemi, DSO a MAS povede ke zlepšení koordinace při přípravě a realizaci projektů v území, předávání zkušeností dobré i špatné praxe a lepší vertikální územní komunikaci i s veřejnou správou v rámci samostatné a přenesené působnosti.

Spolupráce obcí s akademickým sektorem

Obce či dobrovolné svazky mohou navázat spolupráci s vysokými školami a vědeckými pracovišti na řadě různých projektů, ať už třeba v oblasti informačních technologií (při tvorbě

webových stránek obcí, vlastních obecních aplikací či portálů občana), sběru a vyhodnocení dat, zpracování strategických dokumentů a přípravy projektů.

Opatření 5.3 Zvýšení informovanosti a angažovanosti občanů

Efektivní komunikace s občany

Vedle konvenčních nástrojů komunikace úřadů s občany pomocí oznámení na úřední desce či prostřednictvím místního rozhlasu mohou úřady informovat své občany na webových stránkách či prostřednictvím mobilních aplikací. V případě webových aplikací mohou obce využít služeb komerčních projektů, jako např. Municipo či Mobilní rozhlas, popř. mohou vytvořit aplikaci vlastní a přizpůsobit si ji plně svým potřebám. Občané pak po jejím stažení a registraci dostávají aktuální informace od úřadu přímo do svých mobilních telefonů, aplikace může umožňovat i oboustrannou diskusi mezi úřadem a občany, popř. může obsahovat i další funkce jako např. ankety, nahlašování závad v obci a mnoho dalších.

Zapojování občanů do rozhodovacích procesů v obcích

Participace (zapojování občanů do věcí veřejných) se v posledních letech stává významným trendem v plánování rozvoje měst, ale i rozsáhlejších území. Díky participaci má veřejnost možnost pochopit důvody určitých veřejných rozhodnutí, která mohou být složitější a hůře pochopitelná. Navíc pomáhá k větší sounáležitosti s místem, ve kterém žijí nebo pracují, a díky tomu mohou mít i silnější pocit zodpovědnosti za stav a rozvoj území.

Existuje několik hierarchií dle míry zapojování obyvatel do řízení rozvoje území. Základní z nich je informování veřejnosti, které tvoří významný předpoklad pro významnější zapojení obyvatel, např. prostřednictvím konzultací, spolupráce nebo řízení rozvoje území, tzn. realizace navrhovaných změn občany daného území. Většina obcí své obyvatele o rozvoji obce pouze informuje, některé z nich se však snaží obyvatele do plánování rozvoje zapojit např. prostřednictvím veřejných projednání ke strategiím a k jednotlivým projektovým záměrům.

4 Vazby priorit a opatření studie na strategické a programové dokumenty státu a kraje

4.1 Provázanost na Akční plán SRR ČR 21–22

Tabulka 15 Přehled opatření v Akčním plánu SRR ČR 21–22 s vazbami na opatření uvedená ve studii

Číslo aktivity	Název aktivity
3.1.1	Podpora kooperace základního a středního školství s podnikatelským sektorem
3.1.2	Zlepšení dostupnosti poradenství podnikům
3.1.3	Zvýšení dostupnosti vysokorychlostního internetu
3.2.3	Rozvoj, rekonstrukce a údržba sítě cyklostezek
3.3.1	Rozvoj a obnova infrastruktury a vybavenosti škol a školských zařízení
3.3.2	Zajištění kapacit sociálních služeb pro seniory
3.3.3	Podpora zajištění sociálního bydlení
3.3.5	Rozvoj sítě paliativní péče v regionálních centrech a jejich zázemí
3.3.6	Podpora zajištění primárních zdravotních služeb ve venkovských a periferních oblastech
3.3.10	Podpora dostupnosti maloobchodní sítě
3.4.1	Podpora pozemkových úprav směřujících ke stabilizaci krajiny
3.4.2	Revitalizace brownfields
3.5.1	Komunitní energetika
5.1.1	Podpora příležitostí pro firmy pomocí finančních nástrojů a dalších motivačních opatření
5.1.2	Zvýšení míry podnikavosti a zvýšení produktivity firem
5.1.4	Rozvoj podnikatelských parků
5.1.5	Podpora zaměstnanosti

Zdroj: Akční plán Strategie regionálního rozvoje ČR 2021–2022 (vlastní zpracování)

4.2 Provázanost s Informačním systémem projektových záměrů

Tabulka 16 Seznam projektů z ISPZ souvisejících přímo s územím HSOÚ Moravský Krumlov

Nositel projektu	Název či popis projektu	Předpokládaný rok		Náklady (tis. Kč) ³
		Zahájení	Ukončení	
obec Suchohrdly u Miroslavi	Výstavba víceúčelového hřiště	2021	2022	2 000
město Moravský Krumlov	Oprava a vybudování nových chodníků (ul. Palackého, Školní, Růžová, Havlíčkova, Znojemská, Okružní, Rakšická)	2019	2022	20 000

³ Výše předpokládaných celkových investičních nákladů projektu

město Moravský Krumlov	Oprava centrální části města	2020	2022	40 000
Jihomoravský kraj	Obnova skladového hospodářství soli správce silnic	2021	2022	50 000
obec Rešice	Přebudování bývalé MŠ na sociální bydlení	2021	2023	6 000
obec Suchohrdly u Miroslavi	Polyfunkční komunitní centrum	2020	2023	18 000
obec Damnice	Oprava místních komunikací a čtyř mostů přes potok Miroslávka	2019	2025	40 000
obec Damnice	Oprava prvorepublikového koupaliště	2020	2025	30 000
obec Damnice	Zasíťování pozemků pro výstavbu rodinných domků	2016	2026	15 000
Jihomoravský kraj	Rekonstrukce II/400 Hostěradice – Višňové	2022	2026	170 000
Jihomoravský kraj	Novostavba II/152 Polánka – Jamolice obchvat	2028	2030	350 000
Jihomoravský kraj	Výstavba domovu pro seniory Miroslav	v posuzování		250 000

Zdroj: Informační systém projektových záměrů, 2022 (vlastní zpracování)

4.3 Provázanost na Akční plán SR JMK 22–23

Tabulka 17 Seznam projektů z Akčního plánu SR JMK 22–23 souvisejících přímo s územím HSOÚ Moravský Krumlov

Tematické opatření 1.2.1 Zvýšení kvality vzdělávání v hospodářsky a sociálně ohrožených územích	
Podpora kompetencí klíčových aktérů školy	Individuální i skupinová podpora managementu středních škol v okresech Hodonín a Znojmo.
Tematické opatření 2.2.2 Pokračování v procesu transformace a deinstitucionalizace sociálních služeb	
Pokračující transformace v zařízeních příspěvkových organizací JMK – rozvoj chráněných bydlení I.	V rámci pokračující transformace v zařízeních příspěvkových organizací JMK (Srdce v domě, Zámek Břežany, Paprsek, Domov Horizont, Sociální služby Šebetov, Domov u lesa Tavíkovice , Zámeček Střelice) - koupě bytů či rodinných domů v Jihomoravském kraji za účelem navýšení počtu chráněných bydlení a umožnění klientům opustit ústavní služby.
Tematické opatření 6.6.4 Podpora participace veřejnosti	
Zapojení veřejnosti v rámci tvorby Studie hospodářsky a sociálně ohrožených území (HSOÚ) ORP Kyjov, Veselí nad Moravou, Hodonín, Znojmo, Moravský Krumlov	Participace veřejnosti na tvorbě studií HSOÚ. Analýza potřeb a návrh tematických opatření a konkrétních aktivit a projektů pro vybraná území ORP v návaznosti na Strategii rozvoje Jihomoravského kraje a SRR ČR. Vazba na TO 6.7.1 a 6.8.1.

Tematické opatření 6.7.1 Podpora snižování negativních disparit v území kraje a koordinace polycentrického rozvoje sídelní struktury kraje	
Studie hospodářsky a sociálně ohrožených území (HSOÚ) ORP Kyjov, Veselí nad Moravou, Hodonín, Znojmo, Moravský Krumlov	Analýza potřeb a návrh tematických opatření a konkrétních aktivit a projektů pro vybraná území ORP v návaznosti na Strategii rozvoje Jihomoravského kraje a SRR ČR. Participace zainteresovaných subjektů z území Jihomoravského kraje na tvorbě dokumentů a identifikaci projektů z území. Vazba na připravovaný národní dotační program MMR zaměřený HSOÚ. Vazba na TO 6.6.4 a 6.8.1.
Tematické opatření 6.8.1 Podpora spolupráce samospráv, svazků obcí a místních akčních skupin v rozvoji území	
Zapojení samospráv a MAS do tvorby Studie hospodářsky a sociálně ohrožených území (HSOÚ) ORP Kyjov, Veselí nad Moravou, Hodonín, Znojmo, Moravský Krumlov	Aktivní zapojení aktérů z území ORP (DSO, MAS, obce, NNO atd.) do tvorby studie. Analýza potřeb a návrh tematických opatření a konkrétních aktivit a projektů pro vybraná území ORP v návaznosti na Strategii rozvoje Jihomoravského kraje a SRR ČR. Vazba na připravovaný národní dotační program MMR zaměřený HSOÚ. Vazba na TO 6.6.4 a 6.7.1.

Zdroj: Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+ – akční plán na období 2022-2023 (vlastní zpracování)

5 Implementační rizika

- Nedostatečná spolupráce partnerů projektů, nedostatečná nebo nevhodná delegace kompetencí
- Pasivita aktérů, nezájem o roli Nositele projektu
- Nedostatečná kvalifikace osob odpovědných za naplňování HSOÚ
- Nedodržování nastavených sledování a hodnocení naplňování HSOÚ
- Politické vlivy (lobbying)
- Nedostatek finančních zdrojů na spolufinancování a předfinancování
- Nepřipravenost projektů
- Neúspěch při získávání finančních prostředků z dostupných finančních zdrojů (krajské, národní, evropské a ostatní)
- Neexistence nositele projektových záměrů
- Složitě nastavené podmínky pro přípravu a realizaci projektů

Seznam grafů, map, tabulek a příloh

Graf 1 Výměra půdy na území SO ORP Moravský Krumlov (k 31. 12. 2021)	5
Graf 2 Vývoj počtu obyvatel ve SO ORP Moravský Krumlov v letech 2010–2021 (k 31. 12.).	6
Graf 3 Vývoj přírůstku obyvatel ve SO ORP Moravský Krumlov v letech 2010–2021	7
Graf 4 Vývoj indexu sociálního vyloučení ve SO ORP Moravský Krumlov a Jihomoravském kraji v letech 2016-2021	9
Graf 5 Vývoj indexu stáří ve SO ORP Moravský Krumlov, Jihomoravském kraji a Česku v období 2010–2021	9
Graf 6 a Graf 7 Porovnání věkové pyramidy ve SO ORP Moravský Krumlov a Jihomoravském kraji v roce 2010 a 2021 (k 31. 12.)	11
Graf 8 Porovnání věkové pyramidy ve SO ORP Moravský Krumlov v letech 2010 a 2021 (k 31. 12.)	12
Graf 9 Bytová výstavba ve SO ORP Moravský Krumlov v letech 2010–2021	13
Graf 10 Časová řada vývoje podílu nezaměstnaných osob ve SO ORP Moravský Krumlov ve srovnání s Jihomoravským krajem v měsíčním intervalu od ledna 2020 do září 2022	13
Graf 11 a Graf 12 Podíl uchazečů o zaměstnání v evidenci déle než 6 měsíců v HSOÚ Jihomoravského kraje (vůči obyvatelstvu ve věku 15–64 let). Vlevo stav k 31. 12. 2016, vpravo k 31. 12. 2021)	14
Graf 13 Počet ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou ve SO ORP Moravský Krumlov za roky 2010–2021	15
Graf 14 a Graf 15 Podíl ekonomických subjektů ve SO ORP Moravský Krumlov podle ekonomických sektorů v roce 2010 a 2021	16
Mapa 1 Hospodářsky a sociálně ohrožená území v České republice	3
Mapa 2 SO ORP Moravský Krumlov – administrativní mapa	4
Mapa 3 SO ORP Moravský Krumlov – obecně-geografická mapa	5
Mapa 4 Nedostatek vláhy v České republice (k říjnu 2022)	22
Tabulka 1 Srovnání vzdělanosti obyvatel ve SO ORP Moravský Krumlov s Jihomoravským krajem a ČR (2021)	8
Tabulka 2 Srovnání ukazatelů sociálního vyloučení ve SO ORP Moravský Krumlov a JMK (k r. 2021)	8
Tabulka 3 Srovnání věkových skupin ve SO ORP Moravský Krumlov a Jihomoravském kraji v letech 2010 a 2021	10
Tabulka 4 Srovnání míry podnikatelské aktivity ve SO ORP Moravský Krumlov, Jihomoravském kraji a Česku	16
Tabulka 5 Počet obcí, v nichž se nachází veřejná občanská zařízení ve SO ORP Moravský Krumlov (k 31.12.2016)	17
Tabulka 6 Počet obcí ve SO ORP Moravský Krumlov, v nichž se nachází technická infrastruktura (k 31.12.2016)	17
Tabulka 7 Přehled školských organizací ve SO ORP Moravský Krumlov (k r. 2021)	17
Tabulka 8 Počet sociálních zařízení a lůžek ve SO ORP Moravský Krumlov (k r. 2021)	18
Tabulka 9 Počty ubytovaných turistů ve SO ORP Moravský Krumlov v letech 2012–2021 ...	19
Tabulka 10 Délka silniční sítě dle tříd silnic ve SO ORP Moravský Krumlov a Jihomoravském kraji	19

Tabulka 11 Srovnání hustoty silnic ve SO ORP Moravský Krumlov, JMK a ČR.....	20
Tabulka 12 Srovnání akcesibility Moravského Krumlova s krajským městem různými dopravními módy.....	20
Tabulka 14 Seznam brownfieldů ve SO ORP Moravský Krumlov	22
Tabulka 15 SWOT analýza.....	24
Tabulka 16 Přehled opatření v Akčním plánu SRR ČR 21–22 s vazbami na opatření uvedená ve studii.....	40
Tabulka 17 Seznam projektů z ISPZ souvisejících přímo s územím HSOÚ Moravský Krumlov	40
Tabulka 18 Seznam projektů z Akčního plánu SR JMK 22–23 souvisejících přímo s územím HSOÚ Moravský Krumlov.....	41
Příloha 1 Index stáří v obcích SO ORP Moravský Krumlov v roce 2010	47
Příloha 2 Index stáří v obcích SO ORP Moravský Krumlov v roce 2021	48
Příloha 3 Spojení obcí SO ORP Moravský Krumlov s městem Moravský Krumlov veřejnou dopravou (k 6. 1. 2023)	48
Příloha 4 Seznam školských zařízení ve SO ORP Moravský Krumlov.....	49
Příloha 5 Vybrané obory lékařství a počet lékařů v obcích SO ORP Moravský Krumlov (k 1. 9. 2022).....	51

Zdroje

Akční plán Strategie regionálního rozvoje ČR 2021–2022. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. 2021 [cit. 2022-11-07]. https://www.mmr.cz/getmedia/e41863fd-e332-4804-9f4b-c8c676f245d4/AP_SRR_21-22.pdf.aspx?ext=.pdf

Brownfieldy. RRAJM – Regionální rozvojová agentura jižní Moravy [online]. 2022 [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: <https://www.brownfieldy-jmk.cz/?okres=647>

Data o sociálním vyloučení v obcích Jihomoravského kraje. Agentura pro sociální začleňování, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Kumulovaný stres. Intersucho [online]. 2022 [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: <https://www.intersucho.cz/cz/mapy/kumulovany-stres/>

Měsíční nezaměstnanost – vývoj na trhu práce pro vybrané kraje a ČR. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR [online]. 2022 [cit. 2022-10-11]. Dostupné z: <https://data.mpsv.cz/web/data/vizualizace15>

Návštěvnost turistických cílů 2021: Jihomoravský kraj. CzechTourism [online]. 2022 [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: <https://tourdata.cz/data/navstevnost-turisticky-ch-cilu-2021-jihomoravsky-kraj/>

Otevřená data. Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb [online]. 2022 [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: <https://nrpzs.uzis.cz/index.php?pg=home--otevrena-data>

Půda v mapách. Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy [online]. 2022 [cit. 2022-10-17]. Dostupné z: <https://mapy.vumop.cz/>

Rejstřík škol a školských zařízení. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR [online]. 2022 [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: <https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/default.aspx>

Řízení rizika větrné eroze. Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy [online]. 2022 [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: https://geoportal.vumop.cz/apps/mapovnik/vetrna_eroze_index.php

SO ORP Moravský Krumlov. Český statistický úřad [online]. 2012 [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/so_orp_moravsky_krumlov

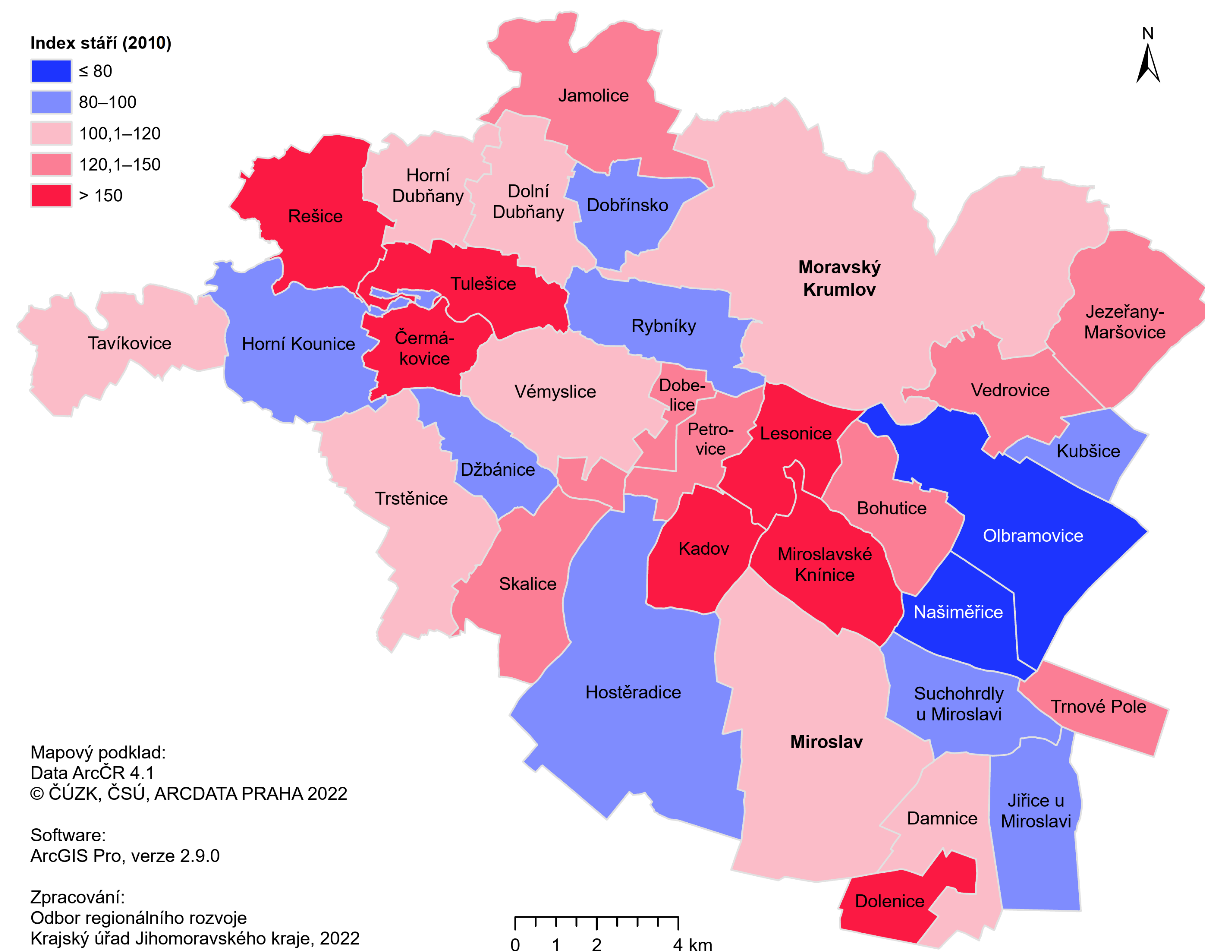
Veřejná databáze VDB. Český statistický úřad [online]. 2022. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz>

Zákon č. 186/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon.) Beck-online [online]. 2022 <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=onrf6mrqga3f6mjygmwtenq#:~:text=ob%C4%8Dansk%C3%A9%20vybaven%C3%AD%2C%20kter%C3%BDm%20sou%20stavby%2C%20za%C5%99%C3%ADzen%C3%AD%20a%C2%A0pozemky%20slou%C5%BE%C3%ADc%C3%AD%20na p%C5%99%C3%ADklad%20pro%20vzd%C4%9BI%C3%A1v%C3%A1n%C3%AD%20a%C2%A0v%C3%BDchovu%2C%20soci%C3%A1ln%C3%AD%20slu%C5%BEby%20a%C2%A0p%C3%A9%C4%8Di%20o%C2%A0rodiny%2C%20zdravotn%C3%AD%20slu%C5%BEby%2C%20kulturu%2C%20ve%C5%99ejnou%20spr%C3%A1vu%2C%20ochranu%20obyvatelstva%3B>

Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2021 a strategie APZ pro rok 2022. Úřad práce ČR [online]. 2021 [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: https://www.uradprace.cz/documents/37855/925019/Rocni_JMK_2021.pdf/

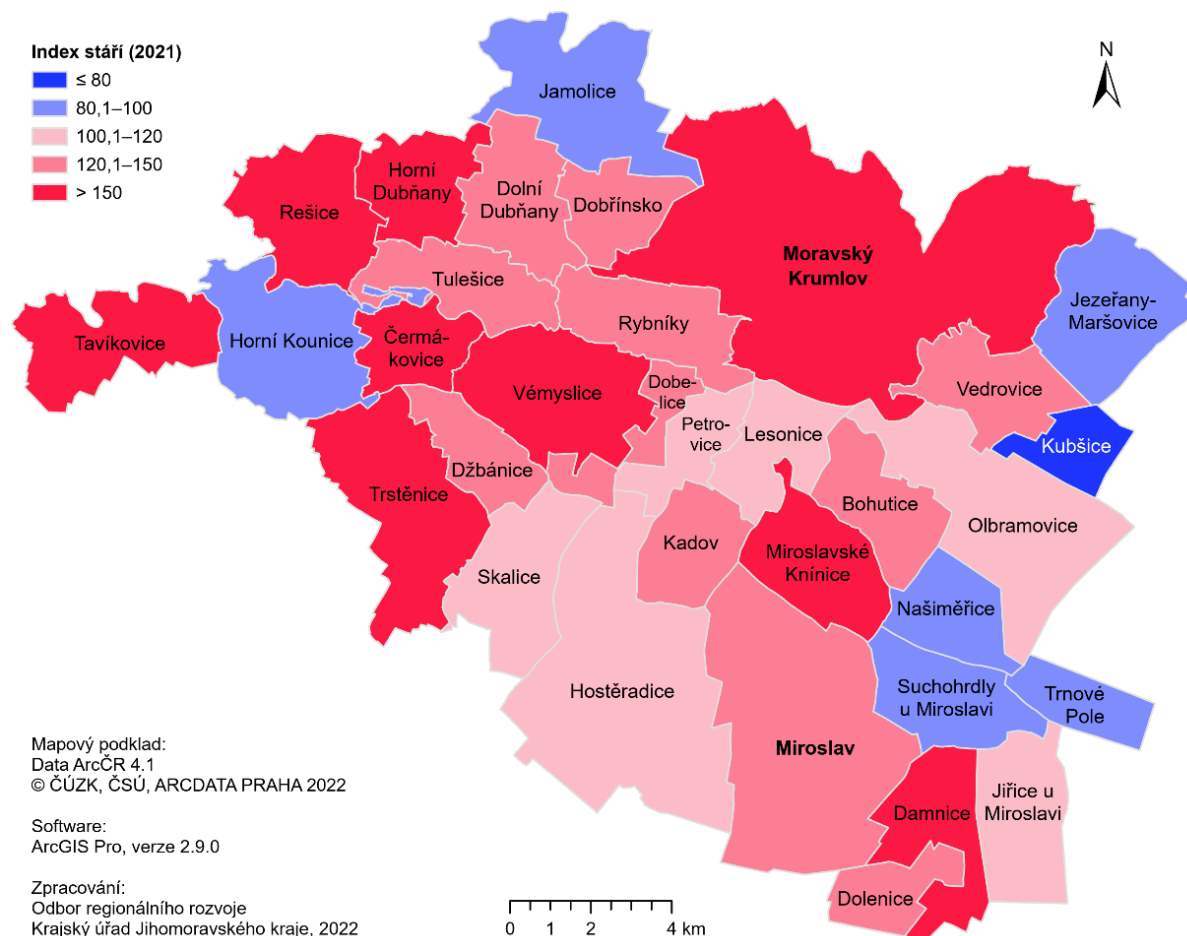
Přílohy

Příloha 1 Index stáří v obcích SO ORP Moravský Krumlov v roce 2010

Zdroj statistických dat: Veřejná databáze ČSÚ (2022)

Příloha 2 Index stáří v obcích SO ORP Moravský Krumlov v roce 2021

Mapový podklad:
Data ArcČR 4.1
© ČÚZK, ČSÚ, ARCDATA PRAHA 2022

Software:
ArcGIS Pro, verze 2.9.0

Zpracování:
Odbor regionálního rozvoje
Krajský úřad Jihomoravského kraje, 2022

Zdroj statistických dat: Veřejná databáze ČSÚ (2022)

Příloha 3 Spojení obcí SO ORP Moravský Krumlov s městem Moravský Krumlov veřejnou dopravou (k 6. 1. 2023)

Z obce	AUTOBUS			VLAK		
	doba trvání (min)	Interval (min)		Doba trvání (min)	Interval (min)	
		pracovní dny ⁴	víkend ⁵		pracovní dny	víkend
Bohutice	x	x*	x	27–51	30/60	60
Čermákovice	22	60/120 (180)	240	x	x	x
Damnice	43–90	35/60 (150)	120 (150)	x	x	x
Dobešovice	11–13 (17)	25/40 (60)	120	x	x	x
Dobřínsko	8	40/120	240	x	x	x
Dolenice	54–66	120	180	60–63	60/x	x*
Dolní Dubňany	13	50/120 (150)	240	x	x	x
Džbánice	22 (59)	60/120 (210)	240	x	x	x

⁴ Je-li uvedeno x/y: x = interval ve „špičce“ (cca 5:00-8:00 a 14:00-17:00 hod.) y = v „sedle“ (čas mezi špičkami).
Je-li uvedeno x/y (z): x = interval ve „špičce“, y = v „sedle“, z = Maximální délka intervalu v dopoledním „sedle“, obvykle cca mezi 8:00 a 12:00

⁵ Je-li zápis intervalu spojení ve tvaru x->y jede jeden ranní spoj, po něm následuje mezera o délce x, dále už následují intervaly y

Horní Dubňany	16	60/120	240	x	x	x
Horní Kounice	26	60/120 (180)	240	x	x	x
Hostěradice	27–39	60/120	120 (360)	x	x	x
Jamolice	13	60/100	x*	x	x	x
Jezeřany-Maršovice	19–80	60/120 (180)	X**	x	x	x
Jiřice u Miroslavi	44–90	30/60	120 (180)	x	x	x
Kadov***	22-35 (95)	60/120	120 (360)	x	x	x
Kubšice	25	30/100 (150)	x*	x	x	x
Lesonice	14	60 (240)	240	x	x	x
Miroslav	31–50 (78)	45/30	120+	x	x	x
Miroslavské Knínice	20-39 (50)	60 (240)	240	x	x	x
Našiměřice	33-90	30/90 (120)	180	x	x	x
Olbramovice	17-30	30/120	180	x	x	x
Petrovice	11-20 (27)	30/50 (120)	120 (240)	x	x	x
Rešice	22–25	50/130	240	x	x	x
Rybníky	9–15	30/50(120)	120	x	x	x
Skalice	33-53 (90)	60/120	120 (420)	x	x	x
Suchohrdly u Miroslavi	47–90	90 (150)	x	50	60/150 (240)	120 (240)
Tavíkovice	37–47 (75)	60/120	240	x	x	x
Trnové Pole	40-90	60/120 (180)	240	x	x	x
Trstěnice	25 (110)	60/120	240(300)	x	x	x
Tulešice	20 (51)	60/120	240	x	x	x
Vedrovice	14–19 (36)	30/60 (90)	x*	x	x	x
Vémyslice	15	30/50 (180)	120	x	x	x

(Tučně jsou zvýrazněny přímé spoje, kombinace přímých a nepřímých spojů je zobrazena podtržením. Všechna vlaková spojení jsou kombinovaná s dopravou autobusovou, vlaková zastávka Moravský Krumlov je postavena mimo město (3 km) a je nutné se dopravit ještě autobusem do centra města. V závorkách jsou nejdelší intervaly a doby spojení během denní doby, které se vymykají jinak standardní délce intervalu nebo době spojení.)

* Jede pouze jeden ranní spoj.

** O víkendy je k dispozici několik spojů, z nichž nejrychlejší trvá 2 hod., většina pak 3-4 hod.

*** V pracovní dny 4 ranní spoje přímo z obce, ostatní spoje včetně všech víkendových spojů jedou pouze ze zastávky Kadov rozcestí vzdálené 1,5 km od centra obce.

Příloha 4 Seznam školských zařízení ve SO ORP Moravský Krumlov

Obec	Název organizace
Bohutice	Základní škola a Mateřská škola, Bohutice, okres Znojmo, p. o.
Damnice	Mateřská škola Damnice, p. o.
Dobřínsko	Mateřská škola Dobřínsko, okres Znojmo, p. o.
Dolní Dubňany	Základní škola a Mateřská škola Dolní Dubňany, okres Znojmo
Hostěradice	Mateřská škola, Hostěradice, okres Znojmo, p. o.
Hostěradice	Základní škola, Hostěradice, okres Znojmo
Jamolice	Mateřská škola, Jamolice č.p. 57, p. o.
Jezeřany-Maršovice	Základní škola a Mateřská škola, Jezeřany-Maršovice, okres Znojmo, p. o.
Jiřice u Miroslavi	Mateřská škola Jiřice u Miroslavi č. 89, okres Znojmo, p. o.

Jiřice u Miroslavi	Základní škola, Jiřice u Miroslavi, okres Znojmo, p. o.
Lesonice	Základní škola, Lesonice, okres Znojmo, p. o.
Miroslav	Mateřská škola Pastelka, Miroslav, Husova 55/32, okres Znojmo, p. o.
Miroslav	Mateřská škola SLUNÍČKO, Miroslav, Malinovského 6, okres Znojmo, p. o.
Miroslav	Základní škola, Miroslav, okres Znojmo, p. o.
Moravský Krumlov	Gymnázium Moravský Krumlov, p. o.
Moravský Krumlov	Mateřská škola, Moravský Krumlov, Husova 299, okres Znojmo, p. o.
Moravský Krumlov	Střední škola dopravy, obchodu a služeb Moravský Krumlov, p. o.
Moravský Krumlov	Výchovný ústav, dětský domov se školou, středisko výchovné péče, střední škola a základní škola, Moravský Krumlov
Moravský Krumlov	Základní škola, Moravský Krumlov, Ivančická 218, okres Znojmo, p. o.
Moravský Krumlov	Základní škola, Moravský Krumlov, náměstí Klášterní 134, okres Znojmo, p. o.
Olbramovice	Základní škola a Mateřská škola, Olbramovice, okres Znojmo, p. o.
Petrovice	Mateřská škola, Petrovice, okres Znojmo, p. o.
Rybníky	Základní škola a Mateřská škola, Rybníky, okres Znojmo, p. o.
Skalice	Základní škola a Mateřská škola, Skalice, okres Znojmo, p. o.
Suchohrdly u Miroslavi	Základní škola a Mateřská škola Suchohrdly u Miroslavi, p. o.
Tavíkovice	Základní škola a Mateřská škola Tavíkovice, okres Znojmo, p. o.
Trstěnice	Základní škola a Mateřská škola, Trstěnice, okres Znojmo, p. o.
Vedrovice	Mateřská škola a Základní škola Vedrovice, okres Znojmo, p. o.
Vémyslice	Mateřská škola, Vémyslice, okres Znojmo, p. o.
Vémyslice	Základní škola, Vémyslice, okres Znojmo, p. o.

Příloha 5 Vybrané obory lékařství a počet lékařů v obcích SO ORP Moravský Krumlov (k 1. 9. 2022)

Obec	Prakt. lékař	Pediatr	Stomatolog	Gynekolog	Lékárna	Domácí zdr. péče	Fyzioterapeut	Logoped	Oční lékař	Optometrista	Ortoped	Psychiatr	Jiná specializace
Hostěradice	1	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–
Jiřice u M.	1	–	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–
Mirotslav	3	2	3	1	1	–	3	–	2	3	2	–	3
Mor. Krumlov	4	2	5	2	3	4	1	1	2	1	–	2	12
Olbramovice	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Rybníky	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Skalice	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–
Tavíkovice	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–
Celkem	12	5	11	3	5	4	4	2	4	4	2	4	16

Zdroj: Otevřená data Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb; vlastní zpracování